

Mike Ely'in Dokuz Mektubuna Bir Yanıt

11.10.2008 • DKP ABD Belgeleri • Yeni Komünizm

Not: Bu belgeyi pdf formatında görüntüleyebilirsiniz.

[mks_icon icon="fa-book" color="#a01dc1" type="fa"] [mks_icon icon="fa-download"

color="#a01dc1" type="fa"] İndirmek için: <http://yenikomunizm.com/wp-content/uploads/dokuz-mektuba-yanit.pdf>

“KORKUNÇ KAPİTALİST ŞİMDİKİ ZAMANA” TAKILIP KALMAK MI, YOKSA KOMÜNİST BİR GELECEĞE DOĞRU YOL AÇMAK MI?

Mike Ely'in Dokuz Mektubuna Bir Yanıt

DKP Çalışma Grubu Tarafından Yazılmıştır

GİRİŞ:

Mike Ely ve kendisinin Dokuz Mektubu [1], önemli her meselede yanılmaktadır. Bu Dokuz Mektup, Devrimci Komünist Parti'ye (DKP, ABD) ve onun önderliğine karşı son derece ilkesiz ve oportünist bir saldırıdır.

Dikkat çeken şey, Mike Ely ve Dokuz Mektubunun yalnızca siyasi kavrayış, strateji, felsefe, ideoloji, komünist önderlik ve Bob Avakian'ın katkıları konusunda hatalı olması değildir. Bunların hepsi doğrudur, ancak en çarpıcı olanı **aynı projeden dahi bahsetmiyor olmamızdır!**

Mike Ely'nin DKP'ye yönelik eleştirisinin özü özetle şudur; onun görüşüne göre uzun yıllardır var olan bir parti olmasına rağmen DKP'nin "partizan bir kitlesel siyasi temeli" yoktur ve bunun ana nedeni, bir yandan "pratiğin karalanması" ve "mücadele halindeki halkın fiilen örgütlenmesinden" uzaklaşmaktır; öte yandan partinin "dogmatizmi" ve "teori ve ideoloji" konusundaki tek taraflı aşırı vurgusu ve bu noktadaki ısrarıdır. Bu durum en belirgin şekilde - hem teorik özü olarak hem de en görünür tezahürü olarak- DKP'nin merkezi önderi Bob Avakian'ın nasıl görüldüğünde, kendisinin yeni sentezi temelinde oluşturulan "kişi kültürünün" -ki Mike Ely'e göre bu yeni sentez ne geçerlidir, ne pratikte doğrulanmıştır, ne de şu ana uygundur- nasıl lanse edildiğinde kendini göstermektedir.

Alternatif olarak, Mike Ely "farklı bir yol üzerine düşünceler" ve kendince ne yapılması gerektiğini öneriyor. Kendisi, özünde pragmatik ve ampirist bir felsefeye dayanan, kitleler arasında özellikle de din konusunda -"cüret etmek" ve "yaratıcı olmak" adı altında- ideolojik mücadeleye şiddetli bir düşmanlıkla karakterize olan, günün kitlesel mücadelelerini takip etmeye çağıran bir siyasi program sunuyor. Üzgünüz, göstereceğimiz gibi bunların hiçbiri "yaratıcı" değildir ve esasen mantıksızdır.

Mike Ely'nin Dokuz Mektubuyla yaptığı şey, emperyalizme ve onun dehşetine teslim olmak ve teslim olmayı teşvik ederken aynı zamanda "komünizm" adına komünizmin yıpranmış bir kamuflejini korumaya çalışıp aslında her tür anti-komünist önyargıyı karıştırıp birleştirmektir! Dokuz Mektubun yegane birleştirici "ilkesi" DKP'ye ve başkanı Bob Avakian'a -bu ülkede devrim ve komünizm için fiilen ve aktif olarak çalışan ve bu davaya dünya çapında katkıda bulunan tek parti ve öndere- karşı son derece ilkesiz saldırıdır.

Mike Ely'nin DKP'nin çizgisine ve uygulamalarına yönelik eleştirileri, büyük çarpıtmaları ve alternatif "düşünceleriyle" tutarlı bir revizyonist çerçeve ve paket oluşturmaktadır. Bu paketin içinde, yaşadığımız canavarca sisteme radikal bir alternatif getirme açısından sunulan olumlu hiçbir şey bulunmaz. Aslında Dokuz Mektuba ilişkin tek olumlu yan "olumsuz örneklerle bir öğretmen" olmasıdır. Bu Dokuz Mektupta yer alan her yanlış nitelendirmeden bahsetmek veya her yanlış satırı çürütmek imkansızdır, ancak bazı temel çarpıtmaları açığa çıkaracağız ve bu paketi tanımlayan ideolojik ve politik çizginin bazı kilit meselelerini ele alacağız. Bunu yaparken,

insanların bu oportünist paketi devrimci komünist bir çizgi ve metodoloji ile karşılaştırıp değerlendirmelerini ve bunun niçin önemli olduğunu kavramalarını sağlamayı umuyoruz. Ek olarak, DKP'nin çizgisini ve Bob Avakian'ın çalışma yapısını daha eksiksiz bir şekilde kavrayabilmeleri için, ilgilenenlerin revcom.us ve bobavakian.net sitelerini kontrol etmelerini tavsiye ediyoruz.

Hemen şunu söylemeliyiz ki, "Avakian'ın Yeni Sentezinin Ötesine Geçmek" başlıklı bir dizi mektupta yeni senteze ilişkin neredeyse esaslı hiçbir etkileşim veya eleştiri bulunmuyor. Dokuz Mektuptaki tüm "pratik" vurgularına rağmen, yeni sentezi çürütmekten uzak olan Mike Ely'nin, komünizme giden bir yol açma konusunda dünyadaki en gelişkin yaklaşık 60 yıllık uygulamalar üzerine -Sovyetler Birliği ve Çin'de bir milyardan fazla insanı etkileyen sosyalizmin tarihsel deneyimleri üzerine- şok edici bir şekilde söyleyecek pek az şeyi var.

Bu ilk sosyalist devrim dalgasının sona ermesi muazzam zorluklar ortaya çıkarmıştır. Bunun karşısında nasıl ilerleyebiliriz? Devrimin yeni bir aşamasına nasıl geçilir? Bu duruma dair Bob Avakian, bu devrimlerin muazzam başarılarını, bu devrimlerin büyük düşünür ve önderlerinin devrimci atılımlarını kavramaya, bunları savunmaya, sürdürmeye ve inşa etmeye öncülük etmiştir. Fakat aynı zamanda hatalarını ve hatalara yol açan kavram ve yöntemdeki eksiklikleri de derinlemesine analiz etmiştir.

Avakian bu temelde tutarlı, kapsamlı ve bütünlüklü bir teorik çerçeve, yani bir sentez oluşturmuştur. Bu sentez, kesin olarak daha önce olup bitenlerden ortaya çıkanların üzerine inşa edilirken, bu ilerleme aynı zamanda önemli bir unsur olarak geçmiş anlayış ve tecrübeden gerçek kopuşları da içermektedir, işte bu yüzden ona yeni sentez diyoruz. Bu yeni sentez üç alanda yoğunlaşmıştır: *Felsefe veya dünyayı nasıl anladığımız; siyaset -özellikle de bunlarla sınırlı olmamak üzere- sosyalist dönüşümdeki ilk girişimlere rehberlik eden siyasi kavramlar; ve böyle bir ülkede gerçekten nasıl devrim yapılacağına odaklanan stratejik anlayış.* Yine bu konulara ilişkin detay ve açıklamalar için insanların revcom.us ve bobavakian.net web sitelerini ziyaret etmesini öneriyoruz.

Öte yandan Mike Ely'da ve Dokuz Mektubunda hem bilimimizdeki bu ilerlemeye bir karşı çıkma durumu var, hem de bu süreçte kitlelere ihanet edilmesi ve onların kanıyla dolu olan, önceden

geçilen bir yola -yani ekonomizm yoluna- affedilemez bir şekilde insanları geri çekmeye çalışma ve bunun tekrarlanması durumu var. Lenin'in *Ne Yapmalı?* çalışmasında karşı çıktığı bu ekonomizm; komünistlerin ve kitlelerin dikkatini (genellikle ekonomik alandaki) ivedi mücadelelere odaklamaya yönlendiren ve bunu özel bir aşama olarak gören bir eğilimdir. Bu anlayışa göre komünistlerin kitleleri takip etmesi gerekir; ve ancak bu şekliyle komünistler daha büyük meseleleri gündeme getirebilecektir. Aslında bu kavramda yeni bir şey de yoktur -birçok kez denenmiştir ve her durumda, devrimin ve komünizmin hedeflerinin terk edilmesine ve en sonunda ihanete yol açmıştır- ve bu durum özellikle de emperyalist ülkelerde uygulandığında keskin bir hal almıştır. Lenin tarafından *Ne Yapmalı?* eserinde politik olarak kesin ve tartışılmaz bir şekilde çürütülen ve şimdilerde Mike Ely tarafından savunulan bu çizgi ve eğilim, emperyalizme teslim olmanın yolunu çiziyor ve halk kitleleri üzerinde bir başka prangaya dönüşüyor. [2]

Mike Ely'nin kendi geçmişindeki tükenmiş bu eski çizgiye dair "pazarlama konuşmaları", DKP ile ilgili sözde "içeriden gelen bilgi" ile bazen açık bazen de üstü kapalı bir şekilde anlatısının "gerçek olduğu" intibasını yaratması ile kendini gösteriyor. DKP'nin çizgisi ve pratiğine ilişkin her türlü bilimsel değerlendirmeye üstün geleceği düşünülen bu "gerçek" olma iddiası öne çıkıyor. Bununla ilgili olarak "İlke ve Standartlarla İlgili Konular" [3] içinden aşağıdaki alıntıyı alıntılama istiyoruz:

"DKP tarafından yetkilendirilmeyen, ancak DKP hakkında içeriden bilgi "ifşa ettiğini" iddia eden her kim olursa, bu eylemiyle kendisini en azından fazlasıyla sorumsuzca hareket eden biri olarak ortaya koyar. Bunun da ötesinde, DKP ve/veya komünist hareket içindeki diğerleri hakkında yapılan dedikoduları, söylentileri ve çarpıtmaları yaymak, bunu yapan her kim olursa olsun o kişiyi tamamen dürüst olmayan ve son derece ilkesiz biri yapar. Hayat ne kadar gelişirse bu tür şeyleri yapan insanların oportünist karakteri de o kadar açığa çıkacaktır."

Açıkçası, Mike Ely'nin olayları bu şekilde ele alması ayrıca ivedilikle ve tamamen kınanmaması gerçeği, devrimci hareketin standartlarının ilkesel meseleler üzerine yükseltilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

KÖKTEN FARKLI BİR DÜNYA DEĞİL - “KORKUNÇ KAPİTALİST ŞİMDİKİ ZAMANIN” SINIRLARI İÇİNDE HAPSOLMUŞ BİR ÇERÇEVE

Başlarken net bir şekilde anlaşılır hale gelmesi açısından, Mike Ely ve Dokuz Mektup çerçevesini onun siyasi programından, onun ideoloji hakkındaki yorumlarından ve DKP'nin politikalarına yönelik eleştirisinden özellikle çarpıcı ve açıklayıcı bazı örnekleri ele alalım. Bu yönlerin her biri daha sonra çok daha ayrıntılı olarak ele alınacak olsa da, burada nihai ve nesnel olarak mevcut kapitalist sistemin sınırları içinde kalmaya mahkum olan Mike Ely ve Dokuz Mektubunun temel çerçevesini aydınlatmaya başlayarak, belirli yaklaşım noktalarını örneklemek istiyoruz.

Dokuz Mektuptaki aşağıdaki formülasyon, Mike Ely'nin DKP'nin devrimci komünist çizgisine karşı öne sürdüğü şeyin özünü gösterir: “Devrimci bir örgüt, çeşitli diğer örgütlerle bağlantı kurarken (veya başlatırken) halkın mücadelelerine doğrudan kendi adına entegre olmalıdır. *Ve halkın düşünce ve faaliyetlerini, günümüzün korkunç kapitalizminden alıp yaratıcı bir şekilde tasarlanmış komünist çözümlere doğru çekmelidir.* Bu yalnızca cesur ve aynı zamanda sofistike (hilekar ve çocuksu olmayan) yöntemlerle gerçekleştirilebilecek bir görevdir.” [Vurgular bize aittir] [Mektup 3]

Bu kesinlikle ve tamamen yanlıştır!

Devrimci bir komünist öncünün görevi, tarihin bu döneminde komünistlerin tüm varlık nedeni bunun tam tersidir: Kitleleri komünist devrim yapmada ve tüm bu kapitalist sistemden kurtulmada yönlendirmektir; yaratıcı bir şekilde tasarlanmış olsun ya da olmasın, adı komünist olsun ya da olmasın bunun içinde çözüm bulmak değildir. Bu durum devrimci bir hareketin gelişiminin temelini oluşturması gereken temel bir bilimsel anlayıştır.

Kapitalist-emperyalist sistem tam olarak beş para etmez bir sistemdir ve bu sistem devrilene kadar da daha iyiye yönelik hiçbir temel değişiklik gerçekleşemez. Bu sistem ücretli emeğin sermaye tarafından sömürülmesi yoluyla artı değer üretimi tarafından yönlendirilir. Bu durum kapitalizmin kirli küçük -ve bir düzeyde oldukça temel- bir sırrıdır; tüm baskı, ızdırıp ve dehşet kapitalizmin temel çelişkisinden kaynaklanır, yani geniş toplumsallaşmış emeğin meyvelerine küçük bir kapitalistler sınıfı tarafından el konulur. Bu sınıf, burada ve dünyada devlet gücünün dizginlerini elinde tutan ve bu sistemi uygulamak için silahlı güç kullanımı üzerinde meşruiyet

ve tekel iddia eden bir sınıftır. Bu nedenle devrim yapmalı ve devlet iktidarını ele geçirmeliyiz; bu sistemi komünizme geçiş olarak sosyalizm ile, bu sömürücü sınıfın ve temeldeki üretim ilişkilerinin olmayacağı ve buna karşılık gelen toplumsal ilişkiler ve geleneksel fikirlerin olmayacağı bir dünya ile değiştirmeliyiz. “Günümüzün bu korkunç kapitalizmine” karşı komünist devrim yapmaktan başka bir “komünist çözüm” kesin olarak bulunmamaktadır.

Marx zamanından bu yana bu temel bilimsel gerçek çürütülmemiş veya tahrif edilmemiştir, ancak çoğu kişi bunu -hem teorik hem de pratik olarak- denemiştir. Mike Ely elbette bu noktayı kabul ettiğini söyleyebilir. Ancak göstereceğimiz gibi, Mike Ely’nin devrimci hareketi inşa etme anlayışı, bu temel bilimsel çerçeveye dayanmamaktadır ve tüm bu kapitalist sistemden kurtulmanın haricindeki her şey reformizmdir ve emperyalizme uyum sağlamak demektir.

***

Dokuz Mektup boyunca -“pratik” ve “mücadele” adı altında- ideolojinin, dünya görüşünün, dünyaya nasıl bakıldığıнын ve ideolojik mücadelenin genel bir karalanması ve hatta olumsuzlanması yaygın ve yoğun bir şekilde bulunur. Mesele “pratiğe” ve “mücadeleye” ihtiyacımız olup olmaması değildir, mesele hangi ideoloji tarafından, hangi stratejiyle ve hangi amaca yönelik olarak bunun içeriğinin ne olacağıdır: “Bu korkunç kapitalist şimdiki zaman” içinde sosyal demokrat reformist “pratik” ve “mücadele” mi, yoksa devrimci komünist “pratik” ve “mücadele” mi? İdeolojinin, komünist ideolojinin bu iki yol arasında devrimci bir ayırım çizgisi oluşturmada anahtar halka olduğuna dair acı verici dersi her seferinde kan ve iskeletler pahasına öğrenmiş bulunuyoruz.

Bu “korkunç kapitalist şimdiki zamanın” daha ilerici ve daha gerici biçimlerde kendi ideolojileri vardır, bunlar en nihayetinde bu sistemden kaynaklanmaktadır ve bu sistemi güçlendirmektedir. Örneğin din, burjuva demokrasisi ve demokrasi illüzyonu, bireycilik, “daha fazlasını istiyorum” anlayışı, ezilen ulus milliyetçiliği; ya da beyaz üstünlenmeciliği, ataerkillik, vatanseverlik ve özellikle de bu ülkedeki Amerikan şovenizminin bir biçimi gibi aşırı gerici ideolojiler bunlardan sadece birkaçıdır. Marx’ın ilk kez ifade ettiği gibi herhangi bir toplumdaki egemen fikirler her zaman yönetici sınıfın fikirleridir. Devrim yapmak ve kökten farklı bir dünyaya ulaşmak, bu büyük ideolojik meseleler üzerine şiddetli bir mücadeleyi gerektirir; bu

durum Marx'ın "bu korkunç kapitalist şimdiki zaman" ve egemen fikir ve ideolojilerden gerekli olan "radikal kopuş" olarak adlandırdığı şeyi ve mevcut burjuva ideolojilerinin ötesine geçmek için kitlelerin artan şekilde kazanılmasını, onların insanlığın kurtarıcıları olmaları için kazanılması gerektiğini yansıtır. Bunun haricinde, devrimden, en azından komünist bir devrimden -kökten farklı bir dünyanın vizyonu ve mümkünlüğünden- ciddi olarak bahsedemeyiz. Mike Ely ve Dokuz Mektup adlı eserinin yaklaşımında, ideoloji ve ideolojik mücadele meselelerine yönelik duyulan memnuniyetsizlik oldukça keskindir; bu durum özellikle de DKP'ye karşı yazdığı din üzerine olan "polemiğinde" Mektup 5 içinde yoğunlaşır; buna detaylı olarak sonradan döneceğiz.

Şimdi buna ilişkin bir başka kısa örneği ele alalım.

Mike Ely şöyle diyor: "...Avakian, sentezinin merkezine üzerine yeniden düşünüldüğünü iddia ettiği bir unsuru, DKP'nin politikalarına idealist bir unsuru enjekte ediyor. Bu *Zenginleştirilmiş Ne Yapmalı-cılık*, komünizme gelecekteki nihai geçişle ilgili meselelere muazzam bir enerji akıtmaktadır ("Burjuva hakkının dar ufkunu aşmak" konusundaki tartışmalarda olduğu gibi). Bu yöntem, devrimci pratiğin gerekli her aşamasında siyasetin özgüllüğünü reddetmektedir."

[Mektup 4]

Bir kez daha tamamen yanlış!

Mike Ely, artan sayıda insanın komünizmin araçları ve amaçları için kazanılmadığı, komünist fikirlerin gittikçe daha fazla çekişme içinde olmadığı ve toplumda yeni koşullar belirlemediği ne türden bir devrim tasavvur ediyor? Mike Ely, "idealist" diyerek ve bunun şu an alakasız olduğunu ima ederek, ideolojik ve politik çizgisinin temel içeriğine bir kez daha ihanet ediyor.

"Bu korkunç kapitalist şimdiki zamanın" en karakteristik özelliklerinin ötesine geçmek için halk kitleleriyle boğuşmamak ve mücadele etmemek, bunun ötesine geçmek için devrim yapmamak ve bu toplum ve bu sistem içinde "yaratıcı bir şekilde tasarlanmış komünist çözümler" bulmaya çalışmak, tam da komünist devrimin halk kitlelerinin bilinçli ve gönüllü bir eylemi olması gerektiği ve olabileceği için nesnel olarak uzlaşmaya yol açacaktır.

Bob Avakian'ın yeni sentezindeki önemli unsurlardan birine daha fazla vurgu yapmak gerekir:

“...herhangi bir verili zamanda mümkün olan en yüksek derecede, onların “fikirlerle çalışma” alanına girmesinin ve fikirler alanında (sanat, kültür, bilim, felsefe, vs. alanında) mücadele etmesinin önündeki engellerin kaldırılmasına yönelik bir vurguya, ayrıca kitlelerin önüne devrim sorununun konulmasına, onları her noktada, mümkün olduğunca kapsamlı şekilde komünist devrime duyulan ihtiyaç ve bu devrimi yapmanın araçları ile ilgili hayati sorularla boğuşmaya çekmeye gönderme yapıyoruz.” [Devrim Yapmak ve İnsanlığı Kurtarmak” (DYİK) 2.Bölüm]

Bu meseleler üzerine konuşmak için niçin devrimin ve sosyalizmin kuruluşunun sonrasını beklemiyoruz ki? Birincisi, kitlelerin önemli bir bölümü -dilerseniz sağlam bir çekirdek de denilebilir- komünizm hedefi doğrultusunda tam anlamıyla mücadele edecek, iktidar bir kez ele geçirildiğinde bunun gerçekten bir komünist iktidar olacağından zihnen emin olarak bunun bir parçası olarak oraya varmanın içerdiği çelişkilerle savaşacak kişilerden oluşmalıdır. Bu kesim, devrimci bir durum ortaya çıktığında siyasi yaşama akın edecek daha geniş kitlelere önderlik etmek ve koşulları belirlemek için mücadele etmelidir. Aksi takdirde, herhangi bir devrim tam da Marx’ın kapitalizmin “doğum lekeleri” olarak adlandırdığı -hem üretim ilişkilerinde hem de insanların düşünce alanında halen meta ilişkilerinin devam ettiği bir sürecin- muazzam gücü nedeniyle geri dönebilir ve daha düşük hedeflere vb. sapabilir. Hiç kimse, çekirdeğin tam olarak ne kadar güçlü olması gerektiğini önceden söyleyemez; ancak açık bir şekilde BÜTÜN devrimlerden çıkan bir ders Lenin’in devrimci bir durumda patlak veren “küçük burjuva dalgası” [4] dediği şeyin gerçekten de büyük olduğu ve bu çekirdeğin de aynı derecede güçlü olması gerektiğidir. Bu çekirdek, bu dalganın üstesinden gelmek ve mücadeleyi iktidarın fiilen ele geçirilmesine yönlendirmek için mümkün olduğu kadar güçlü olmak zorundadır.

Ve Avakian, aslında bu meseleyle defalarca cebelleşmiştir.

Mike Ely’in ortaya koyduğu gibi, “insanların düşünce ve faaliyetlerini bu korkunç kapitalist şimdiki zamanda yaratıcı bir şekilde tasarlanmış komünist çözümlere doğru çekmek” yerine, komünist bir örgüt insanların düşüncelerini geleceğe doğru, komünizm hedefine doğru çekmelidir. Bunun geçiş noktası olarak proletarya diktatörlüğüne; oraya ulaşmanın tek yolu olarak da proleter devrime; devrimci bir halkın ortaya çıkmasına ve devrimci bir durumun gelişmesini “beklerken hızlandırmaya” çekmelidir. Bu şeylerin her birine dahil olan ilgili tüm

meselerini kitlelerin önüne koymak ve hepsini her aşamada mücadelenin güncel görevlerine bağlamak gerekir. Bu mesele yalnızca ideolojik çalışmaya indirgenemez; “Devrim Yapmak ve İnsanlığı Kurtarmak” metninin 2. Bölümünde ortaya konan “Zenginleştirilmiş Ne Yapmalı-cılık” işte bunu ele alır; bununla birlikte ideolojik çalışma tüm bu süreç için esastır.

BİR “ÖRGÜTLENME KÜLTÜRÜ” - NE İÇİN?

Mike Ely, “DKP’nin mevcut doğrultusunun ve yöntemlerinin işe yaramadığını ve yaramayacağını” iddia ediyor. [Mektup 3] Bu noktada kendisinin alternatif bir yol ve yöntemler olarak önerdiği şeyleri inceleyerek başlayalım.

Mike Ely şunu söylüyor: “...komünistlerin, toplumun temel sorunları üzerinde keskin bir mücadele yürütmek için halkı örgütlenme kültürüne ihtiyaçları var. Ve dünyayı değiştirmek isteyenlere devrimci anlayışları nasıl götürmemiz gerektiğine dair derin bir yaratıcılığa ihtiyacımız var.” [Mektup 3]

Mike Ely, Avakian’ın formülasyonlarını incelemesine ve bunları kınamasına rağmen, komünistlerin bu ülkede gerçek bir devrime yol açabilecek bir hareketi meydana getirmek için acilen ihtiyaç duyulan çalışmayı nasıl gerçekleştirmeleri gerektiğine ilişkin kendi stratejik analizine dair bizlere çok az şey veriyor. Formülasyonları ve çözümleri belki de kasıtlı olarak belirsizdir ve bilimsel analiz ve metodolojiden büyük ölçüde yoksundur. Bu “örgütlenme kültürünü” en iyi şekilde ortaya koymak açısından, komünistlerin -komünist, devrimci ilke ve hedefler ile- kitle mücadelelerinin jeneratörleri ve önderleri olduğu vizyonu burada söylenebilir.

Bu “örgütlenme kültürü” tam olarak nedir, bunun ideolojik tutkalı ve teorik temelleri nelerdir?

Mike Ely’ya göre insanların etrafında örgütlenmesi gereken “toplumun temel meselelerinin” neler olduğu nasıl belirleniyor? “Verili bir zamandaki hangi ana yolların” bu sistemin sömürücü ve baskıcı doğasında, egemen sınıfın kurum ve kuruluşlarının politika ve eylemlerinde yoğunlaştığı” [5] ve bunların toplumu devrim için yeniden kutuplaştırma stratejisine nasıl uygun olduğuna dair bilimsel bir analize mi dayandırılmıştır? Eğer öyleyse, DKP, Mike Ely’nin da çok iyi bildiği üzere mücadele içindeki kitleleri bu kriterlere göre seferber etmektedir. Yoksa verili bir zamanda en geniş kitleyi çeken mücadelelere mi dayanılmaktadır? Yoksa başka bir şey mi?

Burada merak etmeye başladık... fakat bu meseleye dair bir kamyon yanaştırarak kadar geniş bir boşluk kendini gösterir.

Ve Mike Ely'a göre bu mücadelelere getirilen "devrimci anlayışlar" nelerdir? Komünizme geçiş olarak proletarya diktatörlüğünün (PD) kurulmasına yol açan ve insanlığın ancak iktidarın devrimci bir şekilde ele geçirilmesiyle özgürleştirilebileceği temel ve bilimsel anlayışı mıdır? Yoksa bunun yerine en fazla sevimli bir "elveda" fikri mi; yoksa ara sıra belli belirsiz ve alakasız bir şekilde yapılan "devrim" çağrısı mı? Açıkçası Mike Ely'ın "muazzam enerjiyi gelecekteki komünizme geçiş meselelerine aktarma" konusundaki rahatsızlığından yola çıkarak, burjuva hakkının ve kapitalizmin diğer doğum lekelerinin devam eden varlığından, bunun kapitalist restorasyonun ve burjuva yönetimin toprağı haline gelme yollarından, bu toprağı kazmak için mücadele etme ihtiyacından ve bunu yapacak bir proletarya diktatörlüğü ihtiyacından söz edilmemesi gerektiğini anlıyoruz. Bunların hepsi Mao'dan beri komünist olmanın temelini oluşturmaktadır ve Avakian tarafından ele alınıp daha da geliştirilmiştir. Peki öyleyse, ne tür "anlayışlar" getirmeyi öneriyor? Yine merak içinde kaldık. Mike Ely, okurların kendi anlayışlarını belirsiz referanslardan doldurmalarına imkan tanıyan Rorschach yöntemini kullanıyor.

Neyse ki, bunu gerçekten de çözmemize gerek yok, çünkü aslında Mike Ely'ın öne sürdüğü bu çizginin uzun bir geçmişi var.

Lenin zamanından beri çok sayıda vaka ve örnek sayesinde, kitleleri örgütlemenin "uygulanabilir en yaygın biçimi" [6] olarak ilk önce günün mücadeleleriyle birleşen ve ardından devrimi ve komünizmi buradan ortaya çıkarmaya çalışan bu yolun amansız bir şekilde reformizme ve ihanete yol açtığı görülmüştür. Bu çizgi, komünistlerin görevlerinin devrimci siyaset "eklenmiş" bir tür kitle kuyrukçuluğuna indirgendiği, daha elle tutulur ve ivedi sonuçlar arayışındaki bir çizgidir.

Bu yaklaşım kaçınılmaz olarak devrim ve komünizm nihai hedefinin bugünün gerçeklerinden ve mücadelelerinden kopartılmasına ve sonuç olarak Lenin'in kendi döneminin ekonomistlerini karakterize etmek için kullandığı bir yönelime yol açar: Mücadelelerin inşasının ve takipçi kazanmanın kendi başına bir amaç haline geldiği "hareket her şey, nihai amaç hiçbir şey" [7] yaklaşımı. Böylece buradaki kriter, gidişata, devrim ve komünizm nihai hedefine gerçekten

katkıda bulunup bulunmadığına bakılmaksızın yalnızca rakamsal açısından “bir yere varılıp varılmadığı” olur.

Bu yaklaşımın kavrayamadığı şey Lenin’in de işaret ettiği “[kitlelerin ve kitle hareketlerinin] kendiliğinden burjuvazinin kanadı altına girme eğilimi” [8] meselesidir. Savaş karşıtı hareketin, göçmen hakları aktivistlerinin ve diğer hareketlerin Demokratlara yöneldiğine tanıklık etmekteyiz. Özellikle de ABD gibi emperyalist bir ülkede, bu hareketler kendiliğinden uluslararası proletaryanın veya dünya halklarının çıkarlarını temsil edemez ve etmeyecektir de. Örneğin “asker destek” hattı denilen şey daha büyük bir savaş karşıtı hareketi inşa etmek için “yaygın olarak uygulanabilecek” bir araç olabilir, fakat bu birliklerin insanlığın vicdanını sarsan ve dünyadaki ve ABD’deki halk kitlelerinin temel çıkarlarına karşı suç işlediğini ve emperyalist çıkarları dayattığı temel gerçeğini örter ve çarpıtır.[9]

Mike Ely, pratikten çok etkilendiğini iddia ettiği için savunduğu bu tür -sözde devrimi yakalamak için günlük mücadelelere önderlik etmek türünden- bir pratiğin uzun bir tarihi olduğunu da burada belirtelim. Bu tarih, ABD Komünist Partisi’nin (ABDKP) en “ihtişamlı günlerinden” emperyalist ülkelerdeki çeşitli Komintern partilerine kadar uzanır. Böylesi bir pratik, yalnızca proletaryanın tarihsel çıkarlarına ihanete yol açmıştır. Ve bu arada Bob Avakian’ın yeni sentezi diğer noktaların yanında, Devrimci Birlik [10] ve DKP’nin ilk yıllarındaki kendi hatalarımız da dahil olmak üzere bizleri Lenin’in *Ne Yapmalı?* [11] eserinde belirtilen noktaların üstesinden gelmeye ve bunu kavramaya yönlendiren uygulamaları da özetlemektedir. Bütün bunlar, komünistlerin pratiğinin ne olması gerektiğine dair daha doğru bir anlayış geliştirmenin bir parçası olmuştur.

Mesele komünistlerin toplumsal çelişkilerin temel yoğunlaşmalarıyla ilgili kitle hareketlerine ve mücadelelere öncülük etmeleri gerekip gerekmediği değildir. Aslında DKP’nin belirgin bir şekilde dahil olmadığı -hükümetin yürüttüğü savaşlara ve işkencelere karşı muhalefet, akademide muhalefeti ve eleştirel düşüncüyü bastırma hamlelerine, bilime ve bilimsel yönteme yönelik saldırılara, kürtaj hakkının kaldırılmasına, kadınlara yönelik baskıların yoğunlaştırılmasına, Jena ve New Orleans’ta ve genel olarak Siyahilere yönelik baskılara veya göçmenlere yönelik saldırılara karşı mücadeleler dahil olmak üzere- herhangi bir büyük

toplumsal çelişki veya herhangi bir büyük mücadele düşünmek zordur. [12] Esas mesele bu hareketlerin komünist devrime katkıda bulunması, kitlelere dayanan ve kitleleri özgürleştirecek önderlik yöntemleriyle ilgili ideolojik ve siyasi çalışmalarla nasıl yönetileceğidir. Kısacası, esas mesele buna devrimci bir hareketin inşasına katkıda bulunacak şekilde, bütün bir sistemin beş para etmez olduğunu ve devrilmesi gerektiğini görerek kazanılacak devrimci bir halkın ortaya çıkmasına katkıda bulunacak şekilde nasıl önderlik edileceğidir.

Buradaki esas nokta, DKP'nin yönelimi ve yol gösterici stratejisinin devrimi ve komünizmi belirli mücadelelerin altına tabi kılmak ve aslında gömmek yerine; ya da ekonomist/revizyonist bir çizginin özü olan bu tür mücadelelerden devrim ve komünizmin bir şekilde kendiliğinden ortaya çıkacağı, veya bir şekilde organik olarak ortaya çıkacağı yanılması teşvik etmek yerine tüm bunlara *devrim mücadelesi* ve *komünizmin nihai amacına* hizmet etme bakış açısıyla yaklaşmasıdır.

Mike Ely daha da ileri giderek DKP'nin çizgisi ve pratiği hakkında hicivli açıklamalarda bulunuyor -bunu büyük ölçüde halka patronluk taslayarak "konuşulduğu" şeklinde nitelendirerek- ve ardından öncü partinin rolünü tasfiye etmek için gerekçe olarak Büyük Proleter Kültür Devrimi'ni (!) örnek gösteriyor.

Mike Ely şöyle diyor: "Büyük Proleter Kültür Devrimi'ne ilişkin belgeleri yeniden okurken, Mao'nun halkın siyasi mücadele sürecinde bilinçlendiğini ve gelişim gösterdiklerini düşündüğünü bir kez daha fark ettim. Bir önemli belgede şunlar belirtiliyor: 'Kitlelerin kendilerini hareket içinde eğitmesine izin verin.' İnsanlar siyasi mücadeleler içinde devrim ve komünizm ideolojisini takdir etmeyi ve bunu uygulamayı öğrenirler." [13]

Bu ifade, Çin devriminin hakikatini ve tarihini çarpıtma açısından kesinlikle çarpıcıdır ve devrimin en kritik yönünü dışarıda bırakır, ki bu da tam olarak Mao'nun önderliğindeki Çin Komünist Partisi'nin çizgisi ve önderliğidir. Öncü bir komünist partinin önderliği olmaksızın, halk kitleleri "siyasi mücadele sürecinde devrim ve komünizm ideolojisini takdir etmeyi ve uygulamayı" nasıl öğrenebilir?

Ve Avakian'ın belirttiği gibi: "...Ve elbette, Lenin'in *Ne Yapmalı?* eserindeki temel bir nokta, bilimsel bir duruş ve yaklaşım içeren komünist bilincin neden ve nasıl "kendiliğinden"

gelişemeyeceği ve bu bilincin proletaryaya ve halk kitlelerine *kendi doğrudan ve yakın deneyimlerinin dışından* insanlar tarafından getirilmesi gerektiği ve hem bu nedenle hem de başka nedenlerden ötürü, komünist devrimin, toplumun bütün kesimlerinden, komünist dünya görüşünü benimsemiş insanlardan kurulu örgütlü bir öncü partinin liderliği altında olması gerektiği konusundaki analizidir.” [DYİK, 2.Bölüm]

Bu kitlesel mücadelelere ilişkin, devrim ve komünizm ihtiyacının anlaşılması radikal bir kopuşu, burjuva demokrasisinin ve bu kapitalist sistemin sınırlarından bir kopuşu temsil eder. Ve bu anlayış kendiliğinden oluşmaz.

Örneğin kapitalizmin temel çelişkisinin -toplumsallaşmış üretim ve şahsi temellük arasındaki çelişkinin- kavranmasına ne demek gerekiyor? Afrika’da kitlesel açlıktan emperyalist savaflara ve işkencelere kadar bugün gördüğümüz tüm dehşetin nihai anlamda sorumlusu nedir? İnsanlar aynı dehşetlere karşı sert bir şekilde mücadele yürütürken ve direnirken bile bu anlayış kendiliğinden, yalnızca doğrudan ve anlık deneyimden nasıl ortaya çıkacak?

Peki ya şu temel bilimsel gerçek ne olacak: “ABD’de var olan şeyin özü demokrasi değil, kapitalizm-emperyalizmdir ve bu kapitalizmi-emperyalizmi güçlendirecek siyasi yapılardır. ABD’nin dünyaya yaydığı şey demokrasi değil, emperyalizm ve bu emperyalizmi güçlendirecek siyasi yapılardır.” [Bob Avakian’ın “Başka Bir Yolu Öne Sürmek” (BBYÖS) adlı kitabından alıntılanmıştır, revcom.us web sitesinde mevcuttur] Bunu yalnızca o sistemin altında acı çekme ve bu sistemin suistimallerine karşı mücadele etme tecrübelerinden kavrayabiliyor musunuz? Burjuva demokrasinden kopmak kendiliğinden olmaz ve mücadele ile birlikte çok fazla bilim ve teori gerektirir. Burjuva demokratik çerçeve içindeki kendiliğinden mücadelelerin bu kamburun üstesinden gelebileceğini, bunu aşabileceğini ya da bu mücadeleler içinde çok sayıda insanın yalnızca doğrudan ve dolaysız eylemiyle bu anlayışa ulaşabileceğini düşünmek yanıltıcı ve hatalıdır.

Avakian bu noktaya yoğunlaşır, burjuva demokrasisinin ötesine geçmek için yeni bir teorik zemin ile kırılma yaratır ve komünist projedeki *demokrasinin mükemmelliği* şeklindeki herhangi bir nosyondan daha fazla kopuş gerçekleştirir. Ve bu bağlamda, Mike Ely’nin “Avakian’ın kendine özgü [idiyosinkratik] demokrasi eleştirisi” dediği şeye atıfta bulunması -ve aslında bunun

reddedilmesi- oldukça açıklayıcıdır. Bu “kendine özgü demokrasi eleştirisinin” [Mektup 1] yalnızca bir yönünü ele alalım. Mike Ely, burjuva demokrasinin komünizmle karıştırılmasının Komintern tarafından 1935’te benimsenen (ve hareketin çoğu için daha halen geleneksel bir hikmet olarak kalan) “Faşizme Karşı Birleşik Cephe” şeklindeki çizginin bir problem olduğunu düşünüyor mu? Örneğin, 2. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında birçok “komünist” partinin devrimi terk etmesinde bunun etkisi neydi? Mike Ely’nin demokrasi eleştirisi tam olarak nedir? Veya böyle bir şey onda var mı? Yoksa bu basitçe kabul etmeme durumu aslında hareketin büyük bir kısmıyla birlikte takip ettiği ve var olmayan sınıfsız bir demokrasiyi genişletme ve “mükemmelleştirme” niyetinin bir çeşit itirafı mı?

Kitlelerin, insanlığın -komünizm doğrultusunda- kapitalizmden kurtuluşunun gerekliliği ve temeli üzerine; devrim yaparak ve karmaşık bir sosyalist geçiş döneminden geçerek oraya nasıl ulaşılacağı konusuna ilişkin belirli bir anlayışa sahip olması gerekir. Bu “4 Bütünlerin” ötesine geçmek şeklinde ifade edilen şeydir. [14] Bütün bunlar, 150 yıldan fazla bir süredir geliştirilen, geniş toplumsal pratikten ve uluslararası komünist hareketin çalışılması sonucunda öğrendiklerimizin sentezlenip damıtılması ile bilimin muazzam miktarda yoğunlaşmasıdır.

Bütün bu bilim, mücadelelerdeki doğrudan ve ivedi deneyimlerden ortaya çıkamaz. Yıldızlara bakıp fizik yasalarını anlatabilseydik, ya da çevremizdeki hayvan ve bitkilerin yaşamına bakıp evrim yasalarını açıklayabilseydik, o zaman bilime ne gerek kalırdı? Komünizm açısından bu durum niçin farklı olsun? Komünist devrim yapmak, sistemin yol açtığı öfke karşısında yalnızca aktivizm ve örgütlenme demek değildir - fakat böyle bir mücadeleye duyulan ihtiyacı kesinlikle gerektirir ve kavrar. Gerçekliğin altında yatan çelişkileri analiz etmek, buna dayalı çok yönlü bir devrimci mücadelenin geliştirilmesi ve tüm bunları insanlığın kurtuluşunun nihai hedefine doğru dönüştürmek, bilimin ve diyalektik materyalizmin kapsamlı bilimsel yöntem ve yaklaşımının uygulanmasıdır. Mike Ely’nin “...insanlar *siyasi mücadeleler içinde* bilinç geliştirirler ve gelişim gösterirler” şeklindeki tek yönlü ısrarı, komünist ve devrimci bilinci geliştirmeye yönelik her gerçek çaba için hatalı ve yıkıcıdır.

Mike Ely ve Dokuz Mektubu şunu söylüyor, “Devrimci siyaseti merak eden önemli sayıda insan var. Ne zaman dışarı çıksak onlarla tanışıyoruz. Ancak halkın en ileri, hoşnutsuz, huzursuz,

bilinçli kesimleri hatta devrimci bir değişim için adeta YAKARAN kesimleri bile çoğu zaman özellikle devrimci bir komünist kutba doğru eğilimli değildir. Bu durum, bizim için nesnel olan bir boşluktur... Bu durum bir komünist hareketin nasıl kapatılacağını öğreneceği veya öğrenemeyeceği bir boşluk demektir.” [Mektup 2]

İşte Mike Ely’ın yanlış cevapladığı mesele tam da şudur:

Komünist devrimlerin ilk dalgasının tarihsel yenilgisi ve bunun başarısız bir proje olduğuna dair halkın bilincine vurulan hüküm karşısında, pek çok kişinin kendiliğinden bir şekilde devrimci bir komünist kutba yönelmemesi şaşırtıcı değildir. Bunlar Bob Avakian’ın yeni sentezi oluştururken derinlemesine araştırdığı ve Mike Ely’ın da *alakasız* olduğu gerekçesiyle reddettiği meselelerdir. Ve bu durum, DKP’nin bu meseleler üzerine halkın kökten farklı bir dünyayı tasavvur edebilmesi, anti-komünist yargılarla mücadele edebilmeleri ve insanlığın kurtuluşunu sağlayacak yegane kavrayış ve ideolojiyi benimsemeleri açısından kitleler arasında geniş çaplı bir tartışma başlatmasının en büyük nedenidir. Aşağıda halkı devrimci komünist kutba kazanmak için gerekli olan ideolojik kopuş meselesini daha ayrıntılı olarak inceleyeceğiz; ancak burada insanların hatalı inançlardan kopmaları ve bunlara meydan okumaları gerektiğini reddetmenin ve onları bu inançlara hapsedmenin *revizyonizmin* ve *ekonomizmin* ayırt edici bir özelliği olduğunu belirtmek oldukça önemlidir. Bu mantık “Etrafımızda daha fazla insana ihtiyaç duyarken onları uzaklaştıracak şeyleri neden gündeme getiriyoruz ki” şeklinde kendini gösteren bir mantıktır. Evet, “çevremizde daha fazla insana” ihtiyaçımız var - ancak yine de kritik soru şudur; ne için?

Mike Ely, “Avakian’ın önce teori ve ideoloji, ardından da kitlesel örgütlenmeye ilişkin doğrusal görüşü” diyerek bütün bir argümanını oluşturuyor: [Mektup 3] Bob Avakian’ın “Devrim Yapmak ve İnsanlığı Kurtulmak, 1.Bölüm” içinden alıntı yapıyor: “şu noktayı anlamak önemlidir: Toplumda köklü bir değişim ihtiyaç, *üstyapıda* -insanların düşüncelerinde ve daha sonra da insanların oluşturduğu siyasal oluşumlarda- *ortaya çıkar*. İnsanlar gruplar oluşturur, programları olan ve toplumun temel ilişkilerinde olanları ve en temel anlamda üretici güçler ve üretim ilişkileri arasındaki çelişkileri yansıtan -indirgemeci, doğrusal ve birebir anlamda bir yansıtma değil- temel anlamda bir yansıtma amaçları olan partiler kurarlar. Bu durum, az çok

insanların düşüncelerinde ve daha sonra da politik örgütlerde yansımaları bulur.”

Ve Avakian'ın bu açıklamasından şu sonuca varır: “Bu doğrusal görüş, DKP'nin mevcut doğrusal taktiklerinde somutlaşıyor: Önce Avakian'ı inceleyin, sonra insanlara bundan bahsedin, sonra da bu temeldeki bir örgütte katılışmalarını bekleyin.” [Mektup 3]

Mike Ely, burada ilkesiz bir şekilde Avakian'dan bağlam dışında bir alıntı yapıyor ve Partimizin çizgisinin ve “taktiklerinin” anlamını kendi versiyonunu uydurabilmek için indirgemeci bir şekilde çarpıtıyor. Avakian'dan alıntı yaptığı şey, ekonomik temel ve üstyapı arasındaki ilişki ve bunun radikal değişim süreciyle nasıl ilişkili olduğuna dair genel kapsamlı bir bilimsel tespittir. Mike Ely'nin aktarmadığı ve Avakian'ın söylediği şey şu şekildedir; “Fikirlerine göre harekete geçerken, düşünceleriyle ilgili olarak değişim arayışına girerken, insanlar da dâhil olmak üzere üretici güçleri serbest bırakmak ve özgür kılmak için yıkmak ve dönüştürmek zorunda oldukları (tekrar belirtelim, kısmi anlamda, sınırsız anlamda değil) devlet baskısı ve toplumdaki güç ilişkileri gibi sınırlamalarla -sadece ekonomik değil, aynı zamanda politik sınırlamalarla- karşılaşılır. Toplumlar işte böylece köklü ve niteliksel bir biçimde değişirler, devrimler bu şekilde ve bu sebepten -kritik bir mücadele sayesinde- doğar ve oluşur.” [DYİK, 1.Bölüm] Bu nokta, Avakian'ın bahsettiği şeyin aslında Mike Ely'nin “DKP'nin mevcut doğrusal taktikleri” versiyonuyla hiçbir ilgisi olmadığını açıkça gösterir.

Aslında aşağıdaki alıntıda mücadele ve bilinç arasındaki ilişkinin son derece basit ve doğrusal bir anlayışına ihanet eden bizzat Mike Ely'dir:

“Ancak, devrimci bir halkın olgunlaşması birçok yönden nesnel bir süreçtir. Örneğin: Afro-Amerikan aktivistlerin yurttaşlık hakları jenerasyonu, entegrasyon ve oy verme konusundaki burjuva demokratik illüzyonlara derinden bağlıyken oldukça örgütlüydü. Pratik deneyimleriyle ve bu iş için daha geniş bağlamı oluşturan olaylarla devrimcileştiler.”

“Böylesi kitlesel siyasi deneyim anları devrimci komünist faaliyet için adeta haykırır, öyle ki muhalefet ve devrimci düşünceler aslında komünist bilince ve ciddi hazırlıklara geçer.” [Mektup 3]

Bu tamamen yanlış ayrıca tarihsel olarak da hatalıdır. İlk, Mike Ely devrimci fikirlerin ve akımların “dönem üzerindeki” muazzam etkisini dışarıda bırakıyor. Devrimci Çin’in ve Mao’nun etkisi, 60’ların tüm ethosu ve açığa çıkan radikalizmi siyahi halk kitlelerinin mücadelesine hem katkıda bulunmuş hem de bunları güçlendirmiştir. Peki Malcolm X ve 60’ların diğer devrimci entelektüelleri -“sivil haklar hareketinin” ideolojisine, hedeflerine ve yöntemlerine son derece eleştirel yaklaşan ve dünya çapında meydana gelen devrimci mücadelelerden etkilenenler - onun temiz ve zarif paradigmasına uyuyor mu? Peki ya Kara Panter Partisi’nin diğer eğilimlere karşı -MLK’nın reformizminden Karenga ve Baraka’nın “domuz eti milliyetçiliğine” kadar- verdiği önemli ideolojik mücadelelere ne demek gerekiyor? İşte tam da bu noktada Mike Ely, “devrimci bir halkın olgunlaşmasının birçok yönden nesnel bir süreç” olduğunu iddia ederek öznel güçlerin, devrimci komünist öncülerin rolünü reddediyor. Evet, nesnel faktörler vardır ancak gerçek şu ki, zaman zaman kahramanca da olabilen sisteme karşı mücadeleler -ve “bu iş için daha geniş bağlamı oluşturan olaylar”- kendiliğinden devrimci bir kuşak yaratmamıştır. Ortaya çıkan farklı eğilimler vardı ve eğer komünizm ideolojisi bu mücadele “olmadan” getirilmeseydi, komünist bir eğilim de gelişmezdi. Ve bu arada o zamanlar dahi komünizm, milliyetçiliğe ve reformizme karşı -teorik düzeyde- şiddetli bir ideolojik mücadele yürütmek zorunda kalmıştı, yani bu mücadelelerden organik bir şekilde çıkmamıştır. Temelde, devrimci bir halkın olgunlaşmasını sağlayan süreç komünist öncü için objektiftir, ancak bunun içindeki dinamik ve esas unsur, öncü tarafından yürütülen bilinçli çalışma ve mücadeledir - bir başka deyişle, devrim ve komünizm için çalışan öznel güçlerin olabildiğince fazla inisiyatif almak için mücadele yürüteceği nesnel gelişmelerin bir etkisidir. Özetle Mike Ely, 1960’ların tarihsel açıdan hatalı bir tanımlamasını yapar; Mike Ely, devrimci bilincin kendiliğinden ve ancak “pratik deneyimlerden” ortaya çıkabileceği argümanını desteklemek için bunu kurgulamaya çalışır. Bu örnek hakkında söylenebilecek çok şey var, bu tarihsel dönemden burada söz konusu olan meselelerle ilgili öğrenilecek çok şey var. Ancak kesin olan bir şey var: “muhalefet ve devrimci düşünceler”, komünistlerin komünizmi ve devrimi getirmeye yönelik çok yönlü bilinçli çalışmaları olmadan “komünist bilince geçmez” - evet, bu durum siyasi mücadelelerle ve objektif alandaki değişikliklerle diyalektik ilişki içinde yaşanır.

Aynı hatalı metodolojinin günümüze uygulanması ile şu açıklama karşımıza çıkıyor: “Böylesi bir radikalleşme sürecine, çok daha büyük bir ‘gecekondu gezegeninin’ mültecileri olarak buraya gelen ABD’deki göçmen işçilerin arasına girince geçiş yapabileceğimize inanıyorum. Umarım Katrina ve Jena olaylarının ardından Siyahi gençlik arasında böyle bir dönemin ortaya çıktığını görürüz. Bu tür bir potansiyel radikalleşmeye karşı oldukça duyarlı olmamız, bunlara enerjiyle ve stratejik bir takdirle karşılık vermeye hazır olmamız gerekiyor.” [Mektup 3]

Bu söylenenler, gazeteyi ana silahı olarak kullanan, her yerde devrimi yayan, devrimci teori ve bilimle Lenin’in iktidarın devrimci şekilde ele geçirilmesi mücadelesinin bel kemiği olarak tasavvur ettiği sınıf bilincine sahip devrimci bir güç meydana getirmede kitlelerin çekirdek güçlerini öne çıkarmak ve onları eğitmek için *öncünün belirleyici rolü* kavrayışından tamamen yoksun bir yaklaşımı gösterir. Bu durum komünistlerin ve sınıfsal bilince sahip kitlelerin elinden inisiyatifi alarak onları pasif bir konumda bırakır; Mike Ely işte böylesi bir “potansiyel radikalleşmeyi” bekliyor, bunu umuyor ve böylesi bir durumu “enerji ve stratejik takdirle karşılık vermeye hazır olmak” şeklinde savunuyor. Ve yine sormalıyız: NE için enerji? Hangi temelden stratejik değerlendirme? Kendiliğindencilikle mücadele etme gerekliliğini anlamak mı, yoksa onun peşine takılmak mı? Bu durumu belirtmeyi reddetmek, aslında kişinin cevabını da ifşa eder.

Mike Ely şöyle diyor, “DKP artık komünist çalışmanın ‘iki dayanağı’ olduğunu savunuyor. İlk “dayanak”, “AT&P” (Avakian’ın takdir edilmesi - duyurulması ve popülerleştirilmesi) çalışmasıdır. Diğer ‘dayanak noktası’ ise gazete çalışmasıdır. Gazete Avakian’ın teorik makalelerine daha fazla ağırlık verme ve onun komünizmi yeniden tasavvur etmesini teşvik etmek için yeniden tasarlanmıştır, bu arada ajitasyon ve teşhir konseptleri de dönüşüme uğramıştır. Bu yeni konsept paketi, “Zenginleştirilmiş Ne Yapmalıcılık” olarak adlandırılır. Bu zenginleştirme, Lenin’in *Ne Yapmalı?* eserinin bir olumsuzlamasıdır. İnsanların faaliyetlerinin ve bilincinin komünist bir yöne nasıl yönlendirilebileceğine dair farklı (ve idealist) bir görüşü temsil etmektedir.” [Mektup 3]

Burada “Zenginleştirilmiş Ne Yapmalıcılık”ın detaylı bir tartışmasına giremeyiz, Bob Avakian tarafından öne sürülen bu önemli kavramın daha kapsamlı bir açıklaması için okuyucuları

“Devrim Yapmak ve İnsanlığı Kurtarmak” eserini incelemeye çağırıyoruz. Bob Avakian burada gazetenin ve AT&P'nin iki dayanak noktası olarak öneminden bahsetmesine ek olarak, devrimci bir halkın ortaya çıkması için gerekli olan bütün bir komünist çalışmayı da değerlendirir - buna “verili bir zamanda bu sistemin sömürücü ve baskıcı doğasının egemen sınıfın ve onun kurum ve organlarının politikaları ve eylemlerinde yoğunlaşmasına karşı büyük siyasi direnişin inşasının esas yönleri”[15] ve kitlelerin “anlamalı devrimci çalışmaya nasıl dahil edileceği” meselelerinin çözülmesi de dahildir. Ancak görüleceği üzere, Lenin'in *Ne Yapmalı?* eserini reddeden aslında Mike Ely'in bizzat kendisidir.

Mike Ely'in, Lenin'in *Ne Yapmalı?* eserinin merkezinde yer alan bir kavram olarak, devrimle iktidarın ele geçirileceği nihai mücadelede *komünist bir gazetenin* ideolojik, politik ve örgütsel açıdan “hazırlığın önemli bir parçası” rolüne ilişkin değerlendirmesi nerededir? “Kapitalist sistemin kötülük ve istismarlarına, bütün bunların halk arasındaki farklı tabakaları nasıl etkilediğine ve farklı tabakaların toplumdaki ve dünyadaki büyük olaylara nasıl yanıt verdiği keskin bir ışık tutan; bütün bu kötülük ve adaletsizliklerin kökenindeki nedenleri ve ilişkileri ikna edici bir şekilde aydınlığa çıkaran ve bütün bunların üzerinden, devrime ve yeni, sosyalist ve son kertede komünist bir toplumun kurulmasına duyulan ihtiyaca ve mevcut (kapitalist) toplumda sömürülen sınıfın, *proletaryanın*, tüm dünyadaki proleter devrimin parçası olarak böyle bir devrimci dönüşümün gerçekleştirilmesindeki belirleyici rolü olan” [DYİK, 2.Bölüm] “halkın kürsüsüne” dair değerlendirmesi nerededir?

Lenin'in bilimsel bir bakış açısı ve yaklaşımı içeren komünist bilincin neden ve niçin kendiliğinden geliştirilemeyeceği, proletaryaya ve kitlelere kendi doğrudan ve ivedi deneyimlerinin dışından getirilmesi gerektiğine dair *Ne Yapmalı?*'daki merkezi ve önemli noktaya ilişkin değerlendirmesi nerededir? Komünist bakış açısını benimsemiş ve bu anlayışı halk kitlelerine ulaştırmaya kendini adanmış, toplumun her kesiminden gelen insanlardan oluşan örgütlü bir öncü partinin önderliğinin ne kadar vazgeçilmez olduğuna dair değerlendirmesi nerededir?

İşin aslı hiçbir yerde yoktur - bütün bunlardan oportünizmin hizmetinde itina ile uzak durulur.

KİTLELERİN TESELLİYE Mİ, YOKSA KURTULUŞA MI İHTİYACI VAR?

Mike Ely'in argümanlarına nüfuz eden ekonomizm, hiçbir yerde din üzerine tezlerinden ve dini inançlara meydan okumayı bilinçli devrimci mücadelenin önemli bir parçası yapmanın niçin yanlış olduğuna dair iddialarından daha belirgin değildir.

Bunun özüne girmeden önce, bu din tartışmasında (ve daha genel olarak bu Mektuplarda) öne çıkan Mike Ely'in eklektik yöntemi hakkında önemli bir noktaya değinmek gerekiyor. Lenin'in *Devlet ve Devrim* kitabından şu alıntı özellikle aydınlatıcıdır: "Diyalektik, yerini eklektizme bırakır. Eklektizm, Marksizme dair günümüzün resmi Sosyal-Demokrat literatüründe karşılaşılan en olağan ve en yaygın uygulamadır. Bu şekilde bir ikame durumu şüphesiz yeni bir şey de değildir: Yunan felsefe tarihinde bile gözlemlenmiştir. Marksizmi oportünist tarzda tahrif ederken, eklektizmin diyalektiğin yerine geçmesi halkı kandırmanın en kolay yoludur. *Yanılıcı bir tatmin sağlar; sürecin tüm yönlerini, gelişen tüm eğilimleri, çatışan tüm etkileri ve benzerlerini hesaba katıyor gibi görünür, oysa gerçekte toplumsal gelişme sürecinin bütünleyici ve devrimci bir kavrayışını sunmaz.*" [16] [Vurgu bize aittir]

Mike Ely, Avakian'ın "insan varoluşunun ihtiyaçları ve çaresizliği içinde dini inancın ne kadar derin bir şekilde kök saldığını ciddi şekilde küçümsediğini" iddia ediyor ve şöyle diyor; "İnanç ve dini topluluklar, teselli ve anlam arayışı üzerinde temellenir" ve Marx'ın "[din] değerlendirmesi, Avakian'inkiyle keskin bir tezat oluşturur." [Mektup 5] Belirgin ve temel olarak, Mike Ely, Avakian ve DKP'nin Marx'ın "Din... kalpsiz bir dünyanın kalbidir..." [17] sözünü kavramadığını iddia etmektedir.

Mike Ely, bu durumda ancak okurlarının okuyamayacaklarını ve özellikle de Avakian'ın *Aklı Özgürleştirmek ve Dünyayı Kökten Değiştirmek İçin: Tüm Tanrılardan Kurtulun!* kitabının 223. sayfasındaki şu açıklamaya dönemeyeceklerini ummak durumunda! "Delice ve tahammül edilemez bir dünyada neden birçok insanın ve özellikle de ezilen halk kitlelerinin bu deliliğin ortasında işleri birarada tutabilecek sağlam bir şey bulma umuduyla her seferinde dine döndüğünü anlamak oldukça önemlidir." Avakian, olaylara "açık fikirli" bir şekilde yaklaşılmamasına karşı uyarıda bulunmaya, insanların neden bu inançları benimsediğini ve bunların neden bu kadar zararlı olduğunu derinlemesine tartışmaya devam ediyor. [18]

Mesele Şu ki, dinin nasıl “kalpsiz bir dŕnyanın kalbi” olduğunu tam olarak anlıyoruz. Ancak daha da temelde, Marx gibi bizler de ilk olarak dŕnyanın “bu korkunç kapitalist Şimdiki” haliyle kalpsiz olmasına gerek olmadığını, tarihte ilk kez bu tŕr bir “teselli ve anlama” ihtiyaç duymayacak, toplumdaki tŕm baskıcı ilişkilerin ve fikirlerin fiilen ortadan kaldırılacağı ve kŕkŕnden sŕkŕleceđi bir dŕnya elde etmenin temeli olduğunu kavryyoruz; ve ikincisi, din bu hedefe bu kŕkten farklı dŕnyaya ulaşmanın Őnŕnde bir engel olarak durmaktadır ve aslında tarihin bu noktasında insanlığın kurtuluŐu ũzerinde muazzam bir ağırlık ve prangadır. Bu kŕkten farklı dŕnyayı ortaya çıkarmak, gerçekliği bilmek ve değiştirmek için tamamen bilimsel ve bilinçli bir yaklaşımı gerektirir; yani var olmayan tanrılara veya diğer dođaŕstŕ gŕlere bel bağlamayı gerektirmez. Din, bir yandan bu bilimsel yaklaşıma ve bu dŕnyayı deđiŐtirmedeki bilinçli eylemlerimize karşı çıkıyor ve bunu karalıyor, diğer yandan da kurbanları suçlamayı yani en nihayetinde gŕnah, utanç, suçluluk ve korku gibi nosyonlarla suç ezilenlerin ve sŕmŕrŕlenlerin ũzerine atma fikrini aktif olarak teşvik ediyor. Kadınlar ve eŐinsel bireyler ũzerindeki geleneğin zincirlerinin gerici ve ortaçağ fikirleriyle aktif olarak gŕlendirilmesine dair hiçbir Şey sŕylemiyor.

Peki ya “korkunç” “Şu anki gŕnlerini” geçmiş yaŐamlardaki gŕnahlara ve bunun sonucunda ortaya çıkan kŕtŕ karmaya ve bir sonraki kurtuluş ũmidine atfeden Hindu kŕylŕleri ne olacak? Katrina Kasırgası’nda New Orleans’taki Siyahilerin çektiği acıları aslında Tanrı’nın getirdiği ve aslında halkın gŕnahlarından ŕtŕrŕ bunun haklı bir ceza olduğu ya da bunun “Tanrının gizemli yŕnlerinden biri” olduğu Şeklindeki gŕrŕŐlere ne demeli? Mike Ely ve Dokuz Mektubunun “siyasal İslam” olarak adlandırdığı Şeyi ABD emperyalizmine karşı bir panzehir olarak değerlendiren ve İnan İslam Cumhuriyeti’ni de bu doğrultuda ideal bir toplum olarak gŕrme eğilimindeki Ortadoğu’daki Mŕslŕman gençlere peki ne demeli? Bŕtŕn bunlar kŕkten farklı bir dŕnyanın ve ŕzgŕrleŐmenin Őnŕnde engel mi? Dŕnyanın mevcut durumu, “bu korkunç kapitalist Şimdiki zaman” insanın ilk gŕnahının bir ũrŕnŕ ve sonucu mu; ŕzŕm dua etmek ve var olmayan tanrılardan af ve kurtuluş dilemek mi?

Marx, Dokuz Mektup içinde alıntılanan aynı paragrafta çok doğru ve kısa bir Şekilde Şunu ifade eder: “Dine karşı mŕcadele bu nedenden dolaylı olarak dinin ruhsal aroma olduğu dŕnyaya karşı bir mŕcadeledir” - ve meselenin dŕđŕm noktası da burasıdır. Esasen dinin “kalpsiz bir

dünyanın kalbi” olduğu gerçeğini savunmakla, aslında dini değil, şimdi bizi bu kalpsiz dünyadan kurtulmamızda bize büyük bir engel teşkil eden dinden kurtulmayı -ve gerçekten bu “kalpler” için savaşmayı ve sevgiyle bu kalplere tutunmayı- savunuyor; Mike Ely ve Dokuz Mektubu hangi dünya için savaşıldığına dair bir kez daha ihanet ediyor. “Dinin manevi aroma” olduğu, “kalbi” olduğu “bu korkunç kapitalist” dünya için mi? Yoksa artık bu “kalbe” yani dine daha fazla ihtiyaç duyulmayacak -ki din buraya ulaşmanın önünde bir engel olarak durmaktadır- bir dünya için mi?

Mike Ely, gerçekten de önceden dini inançlara sahip olan kitleler de dahil olmak üzere, önemli bir unsur olarak ateizmi içeren tutarlı bir materyalist (aynı zamanda diyalektik) bir dünya görüşü ve yöneme kazanılacak kitlelerin önemli bir bölümü olmadan devrimci bir hareketin inşa edilebileceğine ve bu devrimin gerçekten başarılı olabileceğine inanmamızı mı istiyor? Yoksa politik ve ideolojik açıdan kitlelerin ileri kesimlerinin ilerletilmesinde böylesi dini inanç ve dini dünya görüşlerinden kopmaları için onlarla bu meselelere ilişkin yoğun bir ideolojik mücadele yürütülmeden bunun olabileceğine mi inanmamızı istiyor?

Komünist devrim, kitlelerin çevrelerindeki dünyayı daha derinden ve doğru şekilde anlamasına ve onu değiştirmek için bilinçli hareket etmesine dayanır. Din, daha ilerici taraftarlar tarafından savunulsa bile, tanım gereği, en azından nihai anlamda dünyanın biz ölümlüler tarafından anlaşılamayacağı konusunda ısrar eder, nihayetinde her şeyi yöneten, anlayamadığımız doğaüstü bir varlığın iradesi veya planı olduğu konusunda ısrarcıdır. İnsanların gerçekliğin doğasını daha derin bir şekilde kavramaları ve bu temelde gerçekliğin nasıl dönüştürüleceğine dair plan ve politikalar belirlemek yerine, din, gerçekliği anlamak ve dönüştürmek için (mitolojik) “Tanrı Kelamına” bakılmasını veya “ilahi ruhun” rehberliğini arama konusunda idealist bir metodolojiyi aşılır. İnsanlar aynı anda hem bilimsel komünist (ve komünistler özünde bilim insanıdır) hem de doğaüstü güçlere inanan kişiler olamaz!

Mike Ely’ın buradaki çizgisi, özünde eski Komünist Partisi ile aynıdır; bu çizgi yalnızca baskıya militan bir şekilde karşı koyan halkın mücadelesiyle birleşmekle kalmayıp, aynı zamanda dini görüşlere de bağlı kalanları kabul etmiş bir çizgidir -ki yapılması gereken de budur- fakat çoğu zaman bu tür insanları dahil etmeden önce ve onları komünist bir temelde dahil etmek

doğrultusunda ya da KP'ye katıldıktan sonra dini bir dünya görüşünden (ve belirli dini inanç ve ilkelerden) kopmaları için onlarla asla gerçek bir mücadele yürütmemişlerdir. KP'nin bu yönelimi ve yaklaşımı, eski KP'nin asla bir komünist ve devrimci olmadığını ve aslında başından beri giderek artan bir şekilde ekonomizm, pragmatizm, eklektizm ve özünde revizyonizm tarafından karakterize oldukları gerçeğini gösteren -bir dizi- kilit ifadeden biridir.

Ayrıca Mike Ely'nin dine ilişkin savunduğu -bu inançların çok derin köklere sahip olduğu ve kitleler açısından onlardan kopamayacak kadar bunların değerli oldukları, bu nedenle olumlu bir değeri olması gerektiği ve onlardan kopmak için insanlarla gerçekten mücadele etmenin yanlış olduğu şeklindeki- mantığa da bakmalıyız. Bu mantığa göre aynı ilke, kitleler içindeki farklı kesim ve gruplar tarafından derinlerde kök salmış her şeye uygulanmalıdır, örneğin burjuva-demokratik illüzyonlar, pasifist dünya görüşü, beyaz üstünlenmeciliği, erkeklerin üstün oldukları şeklindeki düşünce, Amerikan şovenizmi gibi şeyler ve en önemlisi de anti-komünizm buna dahildir! Buradaki mesele Mike Ely'nin bu şeyleri açıkça onaylaması -ya da açıkça bunlarla mücadele edilmemesi gerektiğini savunması- değildir. Dinle ilgili olarak savunduğu şeyde yer alan düşünce biçimi ve ilkeler, mantıksal olarak halk kitleleri arasında güçlü bir şekilde kabul gören tüm bu görüşler için de -ve bir kez daha bu geri ve hatta bazı durumlarda düpedüz gerici görüşlerden kopmaları için onların kazanılması gerekir- geçerlidir.

Mike Ely şöyle diyor: "Son iki yüz yıldır pek çok Afro-Amerikanın yaşadığı Hristiyanlık coşkusunun, en temelde dışarıdan 'yanlış bilinç' empoze edilmesinden değil, korkunç bir dünyada mest edici bir rahatlamaya ve ortak bir teselliye yönelik derin bir ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır." [Mektup 5]

Öncelikle, bu açıklama bir başka eklektizm örneğidir. Siyahi halk kitlelerinin "mest edici bir rahatlamaya" mı ihtiyacı var, yoksa komünist devrim yoluyla korkunç baskılarından kurtulmaya mı ihtiyaçları var? "Hristiyan coşkusu" denen şey kölelikten, linçten, KKK ve daimi Jim Crow teröründen, siyahi gençliğin şeytanlaştırılmasından, devamlı olarak suçlanmasından ve hapsedilmesinden objektif olarak gerçek bir rahatlama sağlıyor mu? En çaresizce ihtiyaç duyulan şey devrimdir ve bu toplumun dokusuna, sınıfsal ilişkilerine, üretim ilişkilerine, toplumsal ilişkilerine ve fikirlerine işlenmiş kölelik mirası ve beyaz üstünlüğünden

kurtulmadıkça, bu lanet olası sistemden kurtulmadıkça, bu avuntudan başka bir şey olmayacaktır. Sözde bir komünist olan Mike Ely, kanserin sökülüp çıkarılması için ihtiyaç duyulan radikal bir cerrahi işlemi yani devrimi savunması gerekirken, bunun yerine dinin işe yaramaz teselli ve merhametini savunduğu için kendinden utanmalıdır.

Mike Ely ve Dokuz Mektubuyla ilgili esas mesele çok açık bir şekilde farkına vardığımız şekliyle, bu “korkunç dünyada” gerçekten sıkışıp kalmış olmasıdır ve bu çerçevede ve bağlam içinde “mest eden bir rahatlama ve ortak teselli için derin ihtiyacı” yükseltmesidir. Bunu tam da aslında bugün tüm bu lanet olası sistemden ve yarattığı dehşet dünyasından kurtulmanın önünde bir esaret zinciri ve halk kitleleri üzerinde bir yük olan dinin temel rolü üzerinden yapmaktadır. Açık ve basit gerçek şu ki, devrim ve kurtuluş, dünyaya bilimsel bir yaklaşımı, gerçeği bilmek ve değiştirmek için ihtiyaç duyulan şeyin devrim ve komünizmden başka hiçbir şeyin olmadığı temel gerçeğini bilmeyi gerektirir ve bunu gizleyen dini bir dünya görüşüne yakalanmamayı gerektirir.

Mike Ely şöyle diyor; “Elbette ki siyahilerin kilisesinin ekonomik destek açısından, sessiz bir topluluk için politik bir ses olması açısından ve hatta dünyayı değiştiren müziğin kaynağı olması açısından oynadığı tarihi *kurumsal* rolü anlamalıyız. Evet, bu kiliseler uzlaşma ve hatta gerici amaçlar için birer güç oldular. Fakat dinin (Siyahilerin kilisesi dahil) *tarih boyunca* ilerici ve hatta devrimci akımlara sahip olduğunu anlamazsak, tüm bunları nasıl değerlendirebiliriz?”
[Mektup 5]

Siyahilerin kilisesinin çok çelişkili bir siyasi rolü vardı, ancak tanımlayıcı özelliği devrimci akımlardan uzak durması ve aslında onlara karşı çıkmasıdır. Avakian'ın *Tüm Tanrılardan Kurtulun!* eserinde dediği gibi; “... [Siyahilerin Kilisesinin ve Siyahi ruhban sınıfının rolü], halkın koşullarında bir miktar iyileşme gerçekleştirmeye çalışmak için köle sahipleriyle (ve köleliğin sona ermesinden sonra da iktidarı kullanan beyaz üstünlüğünü savunan görevlilerle) müzakere etmeyi içeriyordu. Bunu her zaman, zalimlerin çıkarlarını temelden tehdit etmeyecek şekilde, olayların kontrolden çıkmasını önleyecek bir temelde yaptılar; her zaman mücadelenin yürütülmesini ya da patlak veren mücadeleleri baskıcı ilişkilere temelden meydan okumayacak bir biçimde sınırlandırmaya çalıştılar. Defalarca ve özellikle de gerilim arttığında ve kitlelerin

öfkesi kaynamaya başladığında, vaizler zalimlere gidip aslında şöyle derdi: “Eğer bana halka götürecektir bir şey vermezseniz, olayların patlamasını önleyecek elimde hiçbir şey olmayacaktır.” [s. 146]

Ve Martin Luther King’in 60’larda oynadığı rolü şöyle anlatarak devam eder: “Kitlelerin öfkesi egemen güçler için kabul edilebilir sınırlardan çıktığında, King koroya katılarak hükümeti şehirdeki kitlesel isyanı zorla bastırmak için ordu göndermeye çağırıştır. Bu durum, King’in 1967 yazında Detroit’teki son derece güçlü kent isyanı bağlamında aldığı tavidir... ”[s. 146-147] Ancak King’in oynadığı bu rol, yani sınıf mücadelesi keskinleştiğinde Siyahi kilisenin esas belirleyici rolünün ne olduğuna kendisi değinmese ve gizlense de Mike Ely tarafından aslında iyi bilinmektedir.

Mike Ely şöyle diyor: “DKP yakın zamanda *“İncil Kuşağı linç kuşağıdır”* gözlemini savundu. Bu ifade, ırkçı şiddetin köktendinci Hıristiyanlığın “geleneksel değerlerinden” biri olduğunu öne sürmek anlamına geliyordu. Ancak bu yaklaşım hem tarihten hem de diyalektikten yoksundur: Güneyin İncil Kuşağı’nın Hıristiyanlığı, yalnızca linççi grupların dini değil fakat aynı zamanda linç edilenlerin de diniydi. Bunun nedeni İncil Kuşağı ve Linç Kuşağının Kara Kuşak üzerinde, yani Güney’in içlerindeki eski plantasyon alanları (Siyahi halkın “ızdıraplarımızın toprağı” dediğı), iki farklı ulusun ve ulusal kültürün korkunç şekillerde bir arada yaşadığı bir yerde konumlanır. Bu bölgelerdeki Hıristiyanlık, Afro-Amerikan kiliselerini içermektedir.” [Mektup 5]

Burada söylenenler, insanları zincirler içinde tutan fikirlerin desteklenmesi ve savunulmasına neden olan şaşkırtıcı bir eklektizm örneğidir. Mike Ely gerçekten neyin esas olduğunu -Güney’in İncil Kuşağı’nda baskın olan şeyin, “güneyli yaşam tarzının” mihenk taşı olan beyaz üstünlüğünün ve önce kölelik döneminde sonra da Jim Crow ayrımcılığı dönemindeki linçleri ve Siyahilere karşı diğer tüm korkunç suçları üretenin Hıristiyan İncili olduğunu- kavrayamayacak kadar kalın kafalı mı? Bu durumun kurbanların aynı gerici inanç sistemine bağlı olmasıyla ve halen de bağlı olmaya devam etmeleri gerçeğıyle daha da kötüleştiğini görmüyor mu?

Mike Ely şöyle diyor; “İnsanların gerçekte inandıkları şeyin karmaşıklığı, sofistike olması ve çeşitliliğı çok az takdir ediliyor. Ve açıkçası insanlara çok az saygı duyuluyor ve birçoğunun neden inandığı ya da neden bazılarının inanmadığına dair çok az gerçek kavrayış var.” [Mektup

İşin aslı, pek çok kişinin neden inandığına dair tam bir fikrimiz var. Fakat aynı zamanda tanrıların olmadığını da anlıyoruz; ayrıca var olmayan tanrılara inanmaya devam etmenin, gerçeklikle gerçekte olduğu haliyle yüzleşmemenin, bunu anlamamanın ve dönüştürmemenin bir komünist devrim yaratmayacağını da kavriyoruz. Özellikle de Siyahiler açısından din bir kölelik zihniyetidir, özünde baskıcı bir efendiye boyun eğmekten başka bir şey değildir. Ve insanlar kabul etmek isteseler de istemeseler de gerçek olan budur.

Mesele “insanlara saygı” duymaksa, kurtuluşun neyi gerektirdiğine dair onlara doğruyu söylemekten daha büyük bir saygı olabilir mi? İnsanlara doğruyu söyleyecek kadar onlara saygı duymaktan bahsediyoruz, Mike Ely gibi sözde bir komünistin lütuflu yaklaşımlarının bununla hiçbir alakası yoktur. Avakian’ın *Tüm Tanrılardan Kurtulun!* eserinden bazı detaylarla birlikte alıntı yapmak uygun olacaktır. Çünkü bu örnek meselenin püf noktasını yakalar: “Halk kitlelerinin hakikatle yüzleşemeyeceklerini, hakikati kucaklayamayacaklarını, kendilerini özgürleştirmek ve tüm insanlığı özgürleştirmek için bunu kullanamayacaklarını düşünmek bir tür aşığılama biçimidir. Halka köle zihniyetinin aşılandığını ve hatta bunu benimsediklerini söylediğinizde, bu durumun onların suçu olduğunu veya bunun aslında değiştiremeyecekleri bir şey olduğunu söylemiyorsunuz. Onlara çağrıda bulunuyorsunuz ve onları bundan kurtulmaları için meydan okumaya yönlendiriyorsunuz. Ayrıca onlara neden bugün içinde buldukları durumda olduklarını ve bundan çıkış yolunun ne olduğuna dair bir anlayış getiriyorsunuz. Bu zihniyete meydan okumadan bunu yapamazsınız. Ve bu zihniyete meydan okurken özür dileyerek de bunu yapamazsınız.” [s. 153]

TONY SOPRANO’NUN EVİNDE YAŞAMAK

Mike Ely’nin Dokuz Mektubunda çok az bahsettiği Marksizmin en temel ilkelerinden biri de enternasyonalizmdir. Lenin, emperyalist ülkelerdeki tüm komünistlerin kendi burjuvazisini yenilgiye uğratmak ve kitleleri buldukları bu ülkeleri destekleme çerçevesinden çıkarmaya yönlendirme görevinden bahseder. Bu bağlamda, özellikle kitlelerin “kendiliğindenliğinin” sadece burjuva, devrim karşıtı ve reformist olmadığı, fakat aynı zamanda büyük ölçüde vatansever ve emperyalizm yanlısı olduğu dünyanın bu en güçlü emperyalist ülkesinde

“Zenginleştirilmiş Ne Yapmalıcılık”ın önemi daha da derin bir anlam kazanıyor. [19]

Avakian, ABD’deki çoğu insanın genel yaşam koşullarına dünyanın geri kalanından önemli ölçüde daha iyi olduğunu belirtmek için “Tony Soprano’nun Evinde Yaşamak” örneğini kullanır ve bu yaşam standardının, dünyanın dört bir yanındaki egemenlerin suçlarıyla ve ABD’nin tepesinde oturduğu uluslararası bir besin zinciri olan emperyalizmin aşırı asalaklığıyla oldukça ilgili olduğu gerçeğine dikkat çeker. Ancak tıpkı Tony Soprano’nun ailesi gibi, ABD’deki insanlar buna çok yakından bakmak veya bu gerçekle yüzleşmek, bu sorumlulukla hareket etmek istemezler, çünkü bu onların “yaşam tarzlarını” oldukça rahatsız edecektir. Ve bunun da ötesinde, Avakian, ABD’nin savaş suçlarına bilinçli olarak karşı çıkan fakat belirli bir noktada “Teröre Karşı Savaş” a teslim olan, çünkü bunun çok zor ve belki de çok tehlikeli olacağı için pes eden insanlardan bahseder. Avakian, yürütülen mücadelenin önemini ve karşı karşıya kaldığı gerçek zorlukları önemserken, yine de tüm bunlarla ilgili olarak “İnsanlığa Karşı Suçlara Direnmeyi Reddetmek Bir Suçtur” meselesine dikkat çeker. [20]

Bu duruş, Mike Ely’dan gelen dehşete kapılan homurtuları kışkırtır. Kitleler adına işlenen suçlara yönelik kitleleri eleştirmek ve onlarla mücadele etmek ne kadar da yanlıştır. Bu bağlamda, Mike Ely’a göre World Can’t Wait tarafından çağrısı yapılan 5 Ekim 2006’daki gösterilerin “olağanüstü başarısız” olduğuna dair (neredeyse sevinç içinde) değerlendirmesini ve bu “başarısızlıktan” dolayı “kitleleri suçladığına” dair Bob Avakian’a yönelik eleştirisini bir inceleyelim.

Öncelikle şunu söylemeliyiz ki, 5 Ekim’in “olağanüstü başarısız” olduğu iddiası Mike Ely’ın o anın gerçek çelişkileri ve ihtiyaçlarından olağanüstü bir şekilde koptuğunu gösterir. Katılımcı sayısı açık bir şekilde beklenen ve ihtiyaç duyulanın çok altında kalmıştır. Peki, savaşa ve tüm Bush programına karşı tavır almak için çaresizce bir yol arayan ve 5 Ekim protestoları olmasaydı seslerini topluca duyurmak için başka bir yol bulamayacak olan binlerce insana ne olacak? Ve Mike Ely, eğer WCW ortaya çıkmasaydı ve “çağrısında” somutlaşan şeyi başarabilmek için yola koyulmasaydı durumun şu ankinden daha mı iyi yoksa daha mı kötü mü olacağı konusunda ne söyleyecek? Peki milyonlarca insanın savaşa, işkenceye ve temel haklara yönelik saldırılara duyduğu derin öfkesini ve kitlelerin bu dehşetlere gerçekten karşı çıkacak

şekilde eyleme geçmesini burjuvazinin ve bu durumda özellikle Demokrat Parti kanadı altına girmesini engellemek için halen acil bir mücadele yürütülmesi gerekmiyor mu?

Mike Ely, Avakian'ın şu sözlerinden alıntı yapıyor: "Maoistler olarak işler iyi gitmediğinde kitleleri suçlamamalıyız. Ama lanet olsun, biraz da olsa kitleleri suçlamak istiyorum! Stratejik olarak değil. Nihayetinde bu bizim sorumluluğumuzdadır. Bush rejiminin yapıp ettiği tüm bu uygulamalara karşı kitlesel muhalefet ve siyasi direnişe acil ihtiyaç olduğunu kavrayanların sorumluluğu bulunuyor. Ancak bu sorumluluğa uygun olarak ve bu sorumluluğun bir parçası olarak, durumun insanlara keskin bir şekilde sunulması gerekiyor. Birisi, 5 Ekim'i bilen, onun temel duruş ve hedefleriyle aynı fikirde olduklarını söyleyen ancak o gün sokağa çıkmayanlara söylememiz gereken noktayı şu şekilde ifade etti: "Eğer 5 Ekim'de kışının üstüne oturduysan, sana yazıklar olsun! Eğer bunu biliyorsan veya bilmek için bir dayanağın varsa ve buna rağmen bu aracı kullanmadıysan ve bu aracı olabildiğince güçlü hale getirmeye yardımcı olmadıysan - yazıklar olsun!" [Başka Bir Yolu Öne Sürmek - Mektup 3'ten alıntılanmıştır]

Dikkatli bir okuyucu şu ana dek Mike Ely'in neyi dışarıda bıraktığını kendisine soruyor olabilir. Bunun yanıtı tüm bunları bağlamına oturtacak bir sonraki paragraftır: "Şimdi, tüm söyleyeceğimiz eğer buysa, pek yol alamayacaksınız demektir, ve temelde doğru da olmayacaktır. Ancak bunun kitlelerle birleştirilmesi gereken bir noktası var. İnsanların yüzleşmek zorunda olduğu gerçekler var, kargaşa ve kaostan kaçınmak adına ve güvende kalmaya çalışmak adına çok daha aşına olunan ve daha rahat hareket edilen bir siyasi süreç ve siyasi sınırlar içinde kalınıyor, ancak bu süreç birbiri ardına korkunç şeylere de yol açmaktadır. Ve evet, eğer bu temelde gerekli türden muazzam bir direnişe katılmazsanız ve buna katkıda bulunmazsanız, o zaman evet siz de suç ortağısınız demektir. World Can't Wait'in 4 Ekim'de New York Times'a verdiği ilanının başlığında da ifade edildiği gibi, temel duruş olarak şu ifade oldukça haklıdır: 'Sessizlik + İşkence = Suç Ortağı Olmaktır. İnsanlar bununla yüzleşmek zorunda.'" [Başka Bir Yolu Öne Sürmek]

Mike Ely bu konuda oldukça öfkelidir. Şöyle der:

"Emperyalist bir süper güçte suç ortaklığı ve yozlaşma vardır. Ancak kitleleri suçlamak, utandırmak ve kelimenin tam anlamıyla onlara küfretmek - hem ilke olarak hem de bu özel

durumda yanlıştır. (Ve “Nihayetinde bu bizim sorumluluğumuzdadır” gibi bir uyarı olsa da olmasa da bu yanlıştır)” [Mektup 3]

Mike Ely’den gelen bu ifadeler, bugün ABD’yi karakterize eden aşırı asalaklığa yüksek sesle ve net bir şekilde destek olmak demektir - ve bu asalaklığın kitleler üzerindeki ideolojik etkileriyle keskin bir şekilde mücadele etmeyi reddetmektir. Mike Ely’a ve argümanına ilgi duyan herkese, açık bir şekilde şu soruları sormalıyız.

1. Abu Ghraib ve Guantanamo’da devam eden işkenceleri (ve bilinmeyen diğer yerlerdeki uygulamaları) protesto etmek yerine, bütün gece sırf en son ıvır zıvırları (iPhone’ları) satın alabilmek için kuyruklarda beklemeyi tercih eden kitlelerle kararlı bir şekilde mücadele etmeli miyiz?
2. Habeas corpus’un ve diğer temel hakların elinden alınmasını protesto etmektense, alışveriş merkezlerinde -veya internette- vakit geçirmeyi tercih eden gençlerle kararlı bir şekilde mücadele etmeli miyiz?

Bir yandan bunun Tony Soprano’nun evinde yaşamak gibi olduğunu inkar etmek aptalcadır ve araçsalcıdır. Bu meselelere dair kitlelerle keskin bir mücadele yürütme ihtiyacına tepki göstermek demek ihanet etmek demektir ve mide bulandırıcı emperyalist şovenizmin yanında yer almak demektir.

Tarih, Nazi Almanya’sından Fransa’daki Cezayir Savaşı’na kadar milyonlarca kişinin -bu toplumlardaki bazıları tarafından desteklenmesine rağmen- kendi adlarına işlenen dehşetlere karşı durduğunun ve kitlelerin toplumda bambaşka bir yörüngeye yol açabilecek şekillerde muhalefet etmesinin örnekleriyle doludur.

Aslında emperyalist yöneticilerin çıkarlarına karşı kendi temel çıkarlarının farkında olmak, kendi temel çıkarlarına göre hareket etmek için kitlelerle keskin bir şekilde mücadele etmek, kitlelerin işleri ilerletecek şekilde hareket etmeleri için önderlik sağlamak ve toplumu devrim için yeniden kutuplaştırmak için daha elverişli bir alan yaratmak öncünün sorumluluğudur.

Özellikle de tarihin bu noktasında, Mike Ely’ın yaptığı gibi bugün ABD hükümeti tarafından işlenen suçlara karşı koymak için çok sayıda kitleyi harekete geçirmedeki başarısızlığı övmek,

adeta bunu anırmak ve bunu fırsatçı bir şekilde bugün bu ülkede sürekli olarak bunu yapmak için savaşıyor -ve bunu tamamen devrimci ve enternasyonalist bir bakış açısıyla yapan- tek gücün karşısında kullanmak özellikle iğrençtir. Ayrıca, Mike Ely'a göre eğer henüz bu durum başarılmamışsa buna karşı çıkmak gerekir.

Gerçekte, Dokuz Mektubun hiçbir yerinde halkın kararlı bir mücadele yürütebilmesi için "kitlelerin kendiliğinden burjuvazinin kanadı altına girme eğilimlerine" öncünün karşı çıkmasını, öncünün buna meydan okumasını ve halkın egemen sınıfın düşünme ve siyasi faaliyetlerinin koşullarını biçimlendiren yollarının ötesine geçmeleri gerektiği şeklindeki öncünün sorumluluğunu göremiyoruz. Kitlelerin tarihsel çıkarlarının farkına varması ve bu doğrultuda hareket etmeleri için onlarla ideolojik mücadele yürütülmesi gerekliliğinin reddedilmesi ve öncünün faaliyetinin kitlelerin bulunduğu yerde bu şekilde kırılması, tarihte daha önce de gördüğümüz korkunç sonuçları olan bir senaryodur. Avrupa'daki komünist partilerin İkinci Enternasyonal çevresinde gruplaştığı 1. Dünya Savaşı öncesinde, hükümetlerinin kitleleri kendi "anavatanlarını" savunmak için harekete geçirdiği yurtsever duygu dalgasına karşı koymayı reddettiklerinde, sonuç dünya savaşının yol açtığı kargaşadan devrimci fırsatların ortaya çıkabileceği bir evrede partilerin çoğunluğunun teslimiyeti olmuştur. *İkinci Enternasyonal'in Çöküşü*'nde Lenin, bütün bir ekonomizm tarihi ile kitlelerin kendiliğinden düşüncelerinin kuyrukçuluğunu yapma arasındaki ve bununla partilerin kitlelerin temel çıkarlarına ihanet ettikleri için kendilerini haklı çıkarmaları arasındaki bağlantıları ortaya koyar. Bütün bunlar kitleler adına ve onların vatanseverlik duygularına duyarlı olma adı altında yapılmıştır. Ve Lenin bütün bunlara karşı çıktığında, gerçeklikle teması olmayan, dogmatik ve aşırı sol olmakla suçlanmıştır.

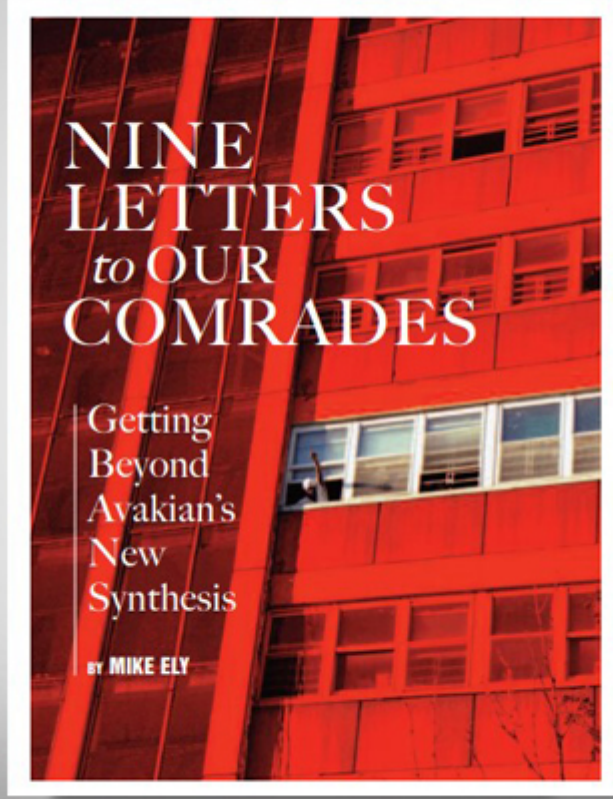
Bu ülkedeki ABDKP örneği de bu açıdan oldukça öğreticidir. Eğer kriteriniz, içeriğine bakmadan pankartınızın etrafında kitle toplamaksa, bu durumda 1930'lardaki ABDKP'nin şimdiye kadarki en gelişmiş devrimci pratiğe sahip olduğunu belirtmek gerekir; her ne kadar "başarıları" kitleleri Franklin Roosevelt'in desteklenmesi gereken biri olduğuna ikna etmeye dayansa, "devrimci pratikleri" Amerika çerçevesinde kurulmuş olsa ve vatanseverliğin peşine düşüp "20. Yüzyıl Amerikancılığı Olarak Komünizm" şeklindeki sloganla (daha sonradan eleştirilen ancak KP tarafından asla tamamen kopulmayan bir formülasyondur) zirve yapmış olsalar da... Ve

anımsamak gerekir ki, bu dönemler bir kez daha iktidarı ele geçirmek, devrim yapmak, devrimci açılımlar yapabilmek için emperyalist sistemde muazzam potansiyelin bulunduğu, devasa çatlaklar ve krizlerle karşı karşıya olunan bir dönemdi.

Devrimci ilerleme gerekliliği ve potansiyeli “gerçekçi olalım” sunağında tekrar tekrar kurban edildiğinde veya Lenin’in de belirttiği gibi, “arzu edilen şey mümkün olan ve mümkün olan da şu an zaten olan şey” olarak kabul edilince, insanlığın ihtiyaç duyduğu gelecekteki komünist topluma ulaşmak adına muazzam hatalar yapılmış ve korkunç suçlar işlenmiştir.

BİR KEZ DAHA - NEYİ TAKİP ETMEK?

Başladığımız yere dönüyoruz. Mike Ely’in iddiası şudur: “DKP’nin mevcut yolu ve yöntemleri işe yaramadı ve yaramayacak da.” Bir kişinin neyin “işe yaradığına” ilişkin kriterlerinin, neyi başarmaya çalıştığına bağlı olduğunu tekrar söylememiz gerekiyor. Mike Ely’in kriterlerine net bir şekilde bakmanın başka bir yolu da şudur: Komünist devrim aslında insanlık için tek yol iken ve insanların büyük çoğunluğunun uzun vadeli çıkarlarına karşılık gelirken, bugün sadece küçük bir azınlık bunu anlıyor ve şu anda sosyalist bir ülke de mevcut değil. Şimdi bu çelişkiye Mike Ely ruhu ve pragmatizm mantığıyla [21] yaklaşacak olsaydık, komünizmin “işe yaramadığı ve yaramayacağı” sonucuna varmamız gerekirdi. Peki, Deng Xiaoping gibi kapitalist yolcular karşısında Mao’nun devrimci mirasını ve çizgisini savunan Çin’deki “Dörtlü Çete” ne olacak? “Dörtlü Çete” kaybettiği için ve sonrasında revizyonist darbenin başını çekenler “dörtlü çeteyi reddet!” sloganlarıyla çok sayıda kitleyi harekete geçirdiği için, bu durum “dörtlü çetenin” hatalı, revizyonistlerin ise doğru olduğu anlamına mı geliyor? Kimin doğrusu ve ne için?

Kendini komünist projeye büyük ve yaratıcı yeni kavrayışlar sağlayabilen kıdemli bir komünist olarak sunan biri için, Mike Ely bu Dokuz Mektupta çarpıcı bir Marksist teori noksanlığı sergiliyor.

Eğer mesele basitçe bir “rakamlar” meselesiyle ve hangi temelde olursa olsun takipçi edinme meselesiye, o zaman bunu yapmanın, özellikle de bugünkü durumda insanlara devrim ve komünizm götürmeye uğraşmaktan çok daha kolay olan birçok yolu vardır. Ancak asıl mesele, tam da halk kitlelerinin -bu ülkede ve tüm dünyada- ihtiyaç duyduğu şeyin devrim ve komünizm olmasıdır. Ve bu doğru olduğu için, yalnızca bu ülkede değil tüm dünyada geniş halk kitlelerini geriye çeken kısa vadeli ve güçlü etkileri bulunan “kendiliğindencilik” ile halk kitlelerinin objektif çıkarları doğrultusunda, buradaki büyük çelişkinin aşılması doğrultusunda cebelleşmeye devam etme ihtiyacı bulunmaktadır.

FELSEFE VE EPİSTEMOLOJİ ÜZERİNE - PRAGMATİZM, AMPİRİZM VE RÖLATİVİZMLE SÖZLEŞME

Kendini komünist projeye büyük ve yaratıcı yeni kavrayışlar sağlayabilen kıdemli bir komünist olarak sunan biri için, Mike Ely bu Dokuz Mektupta çarpıcı bir Marksist teori noksanlığı sergiliyor. Pratik hakkında çok şey duyuyoruz, ayrıca dogmatizme ilişkin sürekli bir kaçınma durumu var. [22]

Mike Ely'nin ve Dokuz Mektubunun felsefi yaklaşımının tamamı, diyalektik materyalizmin - komünizmin biliminin ve felsefesinin- bir reddi ve pragmatizmin, ampirizmin ve rölativizmin kucaklanması ve uygulanmasıdır. Bu felsefeler ve epistemolojiler Dokuz Mektubun tüm çerçevesini oluşturur ve 4.Mektupta özellikle teori ile pratik arasındaki ilişkide, gerçeğe yaklaşımında ve yeni senteze olan itirazlarında açıkça kendini gösterir. Şimdi bu felsefi paketi irdeleyelim ve sonrasında bunun niçin karşılıklı olarak ekonomizm ve revizyonizmin politik programını güçlendirdiğini belirleyelim.

Hemen giriş yapalım:

Mike Ely şunu iddia ediyor: “Herhangi birinin yalnızca geçmiş devrimlerin iskeletlerine kafa yorarak kapsayıcı yeni bir “yeniden tasavvur” yapabileceğini düşünmek veya sosyalist dönüşümün tarihi problemlerine önceden kesin ve belirgin çözüm bulma iddiası materyalist diyalektiğe (ve komünist epistemolojiye) meydan okumaktır.” Başka bir deyişle, kendisi geçmiş sosyalist deneyimlerin özetlenmesinden yeni bir sentezin oluşturulamayacağı ve bu teorik atılımların “ileriye gidemeyeceği” ve gelecekteki pratiğe rehberlik edemeyeceği konusunda ısrarcıdır.

Hayır. Burada materyalist diyalektiğe veya komünist epistemolojiye değil, pragmatizm ve ampirizm “kavrayışına” meydan okunmaktadır. Teori ve pratik arasındaki ilişkiyi doğru bir şekilde ele almak gerekiyor.

Fakat öncelikle, Ely'nin kullandığı dilin ve anlatım biçiminin düşüncelerine ve ideolojik bakış açısına ihanet ettiğini burada belirtmeliyiz. “Geçmiş devrimlerin iskeletleri” diye alaycı bir şekilde reddettiği şey, inanılmaz başarıların tarihi ve mirasıdır; insanlığın sömürü ve baskıdan arındırılmış sosyalist toplumlar inşa etmeye yönelik ilk girişimlerindeki yüz milyonların deneyimi ve toplumsal pratiğidir -güçlü yönleri ve eksiklikleriyle, muazzam kahramanlık ve fedakarlık destanlarıyla ve evet acı veren yenilgileriyle böyledir- ancak “komünizmin ölümü” veya “tarihin

sonu" değildir.

Bunlar, Ely'ın dilinin aktardığı ve benzettiğı gibi kaçınılması gereken korkunç iskeletler veya ölü geçmişler değil; temel olarak üzerine inşa edilecek ve onlardan öğrenilecek olumlu deneyimlerdir; ki bu şekilde bir sonraki seferde çok daha iyisini yapabilelim. Mike Ely ve Dokuz Mektubuna göre bunlar -Lenin ve dini ikonlara indirgenen Mao- sadece saygı gösterilmesi gereken, ancak 21. yüzyıla ilerlemek adına bir kenara atılması gereken "iskeletlerdir".

Ayrıca yeni sentezin -onun felsefesinin, yeniden tasavvur ettiği sosyalizm ve komünizmin, geliştirilmiş enternasyonalizm anlayışı ve konseptinin ve ABD'de devrim yapma konusundaki stratejik anlayışın- yalnızca geçmiş sosyalist deneyimlerin bir toplamından değil, uluslararası komünist hareketin geniş toplumsal pratiklerinin de bir özetini içeren zengin ve çok boyutlu unsurlardan oluşturulduğunu belirtmek gerekiyor. Bu durum ABD'deki devrimci öncüye önderlik etmenin, ABD'de devrim yapma teorisini oluşturmanın ve uluslararası komünist hareketi diğerleriyle birlikte -komünist hareketin dışındakilerden öğrenmek ve onlardan yararlanmakla birlikte, neyin doğru neyin yanlış olduğunu sentezleyerek- yeniden biçimlendirmenin bir parçası olarak yapılmıştır. [23]

Mike Ely'ın konumu takdir eksikliğini -ya da ciddi bir takdir eksikliğini- yansıtmaktadır, pratik - temel ve nihai bir şekilde, dar anlamıyla değil geniş anlamıyla- teorinin çıkış noktası ve doğrulanma noktası olduğu gerçeğinden; ve teorinin önemli unsurları kişinin kendi pratiğinin toplamından çıkarılabilir. Bunu elde etmek dar ve ampirist (deneyci) bir yolla değil, diyalektik materyalizmin uygulanmasıyla yapılır. Teori, pratikten çok daha geniş bir şekilde çıkarılabilir ve alınmalıdır (ve belirli bir kişi veya grup için dolaylı deneyimden aktarılır; yani başka kişilerin doğrudan deneyiminden veya herhangi bir durumda kişinin kendisinin doğrudan deneyimlemediğı fenomenlerden aktarılır). Tecrübelerden elde edilen teori -bu geniş ve nihai anlamda- pratiğın "önünde gidebilir" ve pratiğı (yeni pratiğı) öngörebilir. Yine bu durum her alanda geçerli olan bir şeydir - ve kesinlikle komünizm ve komünist hareket açısından da başka herhangi bir alandan daha az doğru veya önemli değildir.

Oldukça alakalı bir "düşünce deneyini", Mike Ely'ın Marksizm biliminin nasıl geliştiğine ilişkin yaklaşımına uygulayalım ve bunun bizi nereye götürdüğünü görelim: Hem toplumun temel

dinamiklerini anlamak, hem de insanlığı özgürleştirmek için felsefe ve fikir dünyasında gerçekten bir devrim olan, bir bilim olarak Marksizmin kökenlerinden başlayalım. Marx ve Engels'in günün devrimci mücadelelerine derinden dahil oldukları ve temas halinde oldukları doğrudur, ancak Marx'ın temel yönü yaşamının on yılını British Library Okuma Odası'nda bilim ve felsefe üzerine çalışarak, sentez yaparak ve yazarak geçirmesidir. Hegel'den Darwin'e uzanan kaynaklardan yararlanarak bunu yapmıştır. Burada ortaya çıkan şey, insanların gerçeklikle çok yönlü etkileşiminden, oldukça karmaşık binlerce yıllık toplumsal pratiklerin bağlantısından kaynaklanır, yani bir takım doğrudan pratiklerden değil. Çok çeşitli insan deneyiminden elde edilen bu teorik soyutlamalar, komünizmin gerekliliğine ve mümkünlüğüne işaret eder. Proletarya diktatörlüğüne götüren herhangi bir başarılı devrimden önce komünizmin nihai başarısı hakkında hiçbir şey söylenemez.

1852'de Marx, Weydemeyer'e şöyle yazmıştı: "Ve bana gelince, modern toplumdaki sınıfların ya da bunlar arasındaki savaşımın varlığını keşfetmiş olma onuru bana ait değildir. Burjuva tarihçileri bu sınıf savaşımının tarihsel gelişimini, burjuva iktisatçılar da sınıfların ekonomik anatomisini benden çok önce açıklamışlardır. Benim yeni olarak yaptığım;

1) Sınıfların varlığının ancak üretimin gelişimindeki belirli tarihsel evrelere bağlı olduğunu; 2) Sınıf savaşımının zorunlu olarak proletarya diktatörlüğüne vardığını; 3) bu diktatörlüğün kendisinin bütün sınıfların ortadan kaldırılmasına ve sınıfsız bir topluma geçişten başka bir şey olmadığını tanıtlamak olmuştur."

Bu, Paris Komünü'nden neredeyse yirmi yıl önceydi. Marx'ın cesareti, bu teorileri esasen onları doğrulayacak herhangi bir uygulama olmadan önce ileri sürmesiydi. Bu durumda Mike Ely'a göre, Marx'ın materyalist diyalektiğin ve komünist epistemolojinin kanunlarına meydan okuduğu sonucuna varmak gerekiyor.

Öyleyse Marx, Paris Komünü'nün derslerini özetlerken ne yapıyordu? Komün'den dersler çıkarmak için ne Komün'e önderlik etmeyi, ne de başarılı bir sosyalist devrime öncülük etmeyi beklemedi; buradaki özetleme daha sonra tam olarak başarılı bir sosyalist devrimi meydana getirecek siyasi iktidarın ele geçirilmesi ve proletarya diktatörlüğünün sağlanması mücadelesine uygulanacaktı. Ve Marx, sosyalizm ve nihayetinde komünizm uğruna mücadelede

bu şekilde davranmıştı. Eğer Paris Komünü gibi çok önemli bir tarihsel deneyimi özetlemeyi ve bu deneyimden çok önemli dersler çıkarmayı reddetseydi, böylesi bir “küstahlığı” yapmaması onu zayıflatacak ve güçlendirmeyecekti.

Marksizm, başlangıçta doğru olarak kabul edilmeyecektir, veya en iyi haliyle Mike Ely'nin teorisinin ortaya çıkışı ve doğru olarak kabul edilmesi anlayışına göre, dikkat çekici bir şekilde belirsiz/geçici olarak kabul edilecektir. Şu an Marksizmin çığır açan bir şey olduğunu bir hayal edin ve ardından bir düşünce deneyi olarak, Mike Ely'nin metodolojisinin ve teori ve hakikat anlayışının bu yeni ve devrimci Marksizm teorisini nasıl ele aldığını bir düşünün.

Lenin'e bakalım. Lenin bir yandan Marx'ın teorilerini, devrim ihtiyacını ve proletarya diktatörlüğünü sadece geçici teorik önermeler olarak değil, gerçekten uygulanacak ve gerçekleştirilecek doğru şeyler olarak ele aldı. Lenin de önceki tarihsel deneyimleri özetlemeyi reddetmedi. Başarılı bir sosyalist devrime önderlik etmeden önce, hem proletaryanın hem de onun devrimci mücadelelerinin ve daha geniş tecrübelerin tarihsel birikimini özetlememiş olsaydı ve dar-deneyci bir yaklaşımı benimsemiş olsaydı, kuşkusuz böylesi başarılı bir sosyalist devrime de önderlik edemezdi. Lenin, *Ne Yapmalı?* eserinde; Marksizm kavrayışını, bilimini ve ideolojisini kendiliğinden mücadelelerin dışından proletaryaya getirmeye öncülük edecek, önderliğini ve siyasi programını açıkça pratiğin “önüne geçirecek” ve rehberlik edecek yeni teorilere dayanan öncü bir partiye duyulan ihtiyacı belirtir.

Aynısı Mao için de geçerlidir. Mike Ely şöyle diyor: “Bu yeni sentez [Mao Zedong Düşüncesi] iddiasının, aslında hem bir orduyu yönetip hem de kurtarılmış bölgeleri genişleten Mao'nun milyonları kurtuluşa doğru yeni bir yola götürmeye başlamasından sonra devrimci savaşın ortasında ortaya çıkması tarihsel bir gerçektir. Mao'nun teorik yenilikleri, bir devrim yapmanın yaşayan pratiğinde uygulandı ve sınıandı.” [Mektup 8]

Ancak gerçek şu ki, yeni demokratik devrimin nihai zaferinden çok önce -ve aslında bu devrime öncülük etmenin belirleyici bir parçası olarak- Mao, daha önceki devrimci mücadelelerden, proletaryadan ve diğer sınıflardan pek çok ders çıkarmıştı ve çok daha geniş deneyimleri benimsemişti. Aslında uzun süreli halk savaşının devrimci stratejisini sürdürmek için Mao, uluslararası komünist harekette ve Çin Komünist Partisi içinde var olan egemen düşünce ile

teori ve çizgi alanında şiddetli bir mücadele vermek zorunda kaldı.

Mao'nun, önderlik ettiği Çin devriminin sosyalist aşamaya geçmesinden sonra sosyalizm ve özellikle de Sovyetler Birliği deneyiminden dersler çıkardığı da doğru değildir. Mao'nun, Çin'de sosyalizmin zengin (tarihsel anlamda, başlangıç olarak ve sınırlı) deneyimine dayanarak, sosyalist devrim teorisini ve özellikle de proletarya diktatörlüğü altında devrimin devam ettirilmesini daha da geliştirebildiği ve niteliksel olarak zenginleştirdiği doğrudur. Fakat sosyalizm hakkında sonuçlar çıkarmak ve teori formüle etmek için bu özel ve doğrudan sosyalizm deneyimini biriktirene kadar beklemiş miydi? Eğer böyle olsaydı sosyalist aşama bir yana, yeni demokratik devrim aşamasında bile devrime önderlik edemezdi (ya da en azından o aşamada onu zafere götüremezdi).

Mike Ely'a göre bu durumda Lenin'in ve Mao'nun "materyalist diyalektiğin ve komünist epistemolojinin yasalarına karşı geldiği" sonucuna varmak gerekir. Ne kadar da küstahlar!

Kitlelere devrim yapmada önderlik edecek, "önde gidecek" ve pratiğe rehberlik edecek tamamen farklı bir dünyanın teorisi ve vizyonunun, oraya ulaşmak için yapılacak şeylerin, radikal olarak farklı, vizyoner ve uygulanabilir olan bir dünyanın "çekim" noksanlığını içeren Mike Ely ve Dokuz Mektubu, "bu korkunç kapitalist şimdiki zaman" içinde sıkışıp kalmaya mahkumdur.

HAKİKAT... GERÇEKLİĞE "ACI VEREN BİR ZAYIFLIKLA" BAĞLANMA MI?

Teori/pratik üzerindeki bu pragmatik ve ampirist çizgi, rölativist bir epistemoloji ile iç içe geçmiştir. Şimdi bunu inceleyelim.

Mike Ely, Avakian'ı "göreceli hakikatın ikiye böldüğü, hem doğru hem de yanlış olan tüm yolları kasten küçümsediği" için suçluyor ve ardından şunu ileri sürüyor: "Göreceli hakikatlerimiz ile gerçeklik arasındaki ilişkiler dinamik, çelişkili ve çoğu zaman acı veren derecede zayıftır."

[Mektup 4]

Dokuz Mektup'taki bu suçlamanın bağlamı ve mantığı, Avakian'ın göreceli hakikat [24] üzerine Mao'nun *Pratik Üzerine* adlı eserinden alıntı yaptıktan sonra şunu eklemesidir: "Bu göreceli

hakikattir, ancak yine de *hakikattir*” ve Mike Ely’ye göre bu ifade “Mao’nun görüşüne burun kıvırmaktır.”

İlk olarak, sık sık farkına vardığımız üzere, Mike Ely, Avakian’ın alıntısını bir kez daha kendi argümanına uyacak şekilde alıntılıyor. Tam alıntı şudur: “Bu göreceli hakikattir, ancak yine de hakikattir. *Meselenin diyalektiği böyledir* [vurgu eklenmiştir]. [DYİK, 1.Bölüm, “Bilim ve Bilimsel Gerçekler”]

Mike Ely, esasen Avakian’ın göreceli hakikati mutlaklaştırdığını, belirli yönler ve hatta her şey hakkında hatalı olabileceğimizi kabullenmeyi reddettiğini veya bunu küçümsediğini iddia ediyor. Bu tamamen yanlıştır ve aslında gerçek şu ki (Mike Ely hatalı olduğunu düşünmez), Avakian şu soruyu vurgular: “Bu çelişkiyle -yani insanları doğru olduğunu kavradığınız fakat aynı zamanda eleştirel bir tavırla bunun veya belirli bir şeyin ve hatta büyük meselelerin niçin yanlış olabileceği kavrayışına da açık olarak harekete geçirme meselesiyle- nasıl başa çıkacaksınız? Bu doğru bir şekilde ele alınması çok zor bir çelişkidir. Özetlememiz ve nasıl daha iyi yapabileceğimizi öğrenmemiz gereken bir şeydir. Ve bu kolay değildir. Ama daha iyisini yapmalıyız. [“Diktatörlük ve Demokrasi, ve Komünizme Sosyalist Geçiş” revcom.us adresinde mevcuttur] Bu konu, Avakian’ın çalışmalarında defalarca ele alınan bir meseledir.

Mike Ely’in bir yandan yaptığımız şeyin herhangi bir noktasında kesin olduğunu düşündüğümüz hiçbir yakınlık derecesinin olmadığını ima ederek Avakian’ın göreceli hakikati mutlaklaştırdığını iddia etmeye çalışması -ve aynı zamanda Avakian’ı, hatalı “sınıfsal hakikat” nosyonu da dahil olmak üzere uluslararası komünist hareketten miras kalan yerleşik doğrulardan kopmakla eleştirmesi (bu sonradan geri döneceğimiz bir noktadır)- büyük bir ironidir.

Mike Ely burada tam olarak neyi tartışıyor? Birincisi, Avakian’ın göreceli hakikatin hakikat olduğunu iddia etmesiyle bir derdi vardır. Sonrasında, Avakian’ı (gerçekte, Avakian’ın sözünün çarpıtılmış ve tamamlanmamış bir versiyonudur) çürütür ve göreceli hakikatin çok yönlü hem doğru hem yanlış bir görüşünü benimser gibi görünerek -“ikiye ayrılır” diyerek- daha sonra da “göreceli hakikatlerimiz ile hakikatler arasındaki ilişkilerin... çoğu zaman acı verici derecede zayıf” olduğunu iddia etmeye devam ediyor.

Buradaki metodoloji, diyalektiğin klasik bir eklektizm ile ikame edilmesidir. Avakian'ı sözde çürütmek ve çok taraflı olmak adına, Mike Ely çelişkiyi tersine çevirmektedir. Vardığı sonuç şudur: Gelecekte bu göreceli hakikatin yönlerinin yanlış olduğunu da öğrenebiliriz, hatta her şey yanlış olabilir; bugün temel yönlerin doğru olduğunu hiçbir kesinlikle iddia edemeyiz ve bu nedenle aslında göreceli hakikat ile hakikat arasındaki bağ acı verici derecede zayıftır. Bu durum, göreceli hakikatin hakikat olduğu gerçeğini zayıflatır. Bu aslında göreceli hakikatin tamamen göreceli bir yorumudur.

Darwin'in evrim teorisine ve toplumun ekonomik temeli ile siyasetin, kültürün, ideolojinin vb. üstyapısı arasındaki ilişkiye dair Marksist anlayışı ele alalım. Her ikisi de tanım gereği göreceli hakikatlerdir. Bu iki teoriye ilişkin anlayışımızın, zaman içinde yönleri düzeltilerek derinleştiğini biliyoruz. Örneğin, kesintili denge teorisi (sıçramalı evrim teorisi) Darwin'in orijinal türleşme anlayışındaki aşamalılığı, yeni türlerin oluşumunu çürütür. Bu durum Darwin'in evrim teorisi ile gerçeklik arasındaki ilişkinin "acı verici derecede zayıf" olduğu anlamına mı gelir? Hayır!

Benzer şekilde, zaman içinde ekonomik temel ile üstyapı arasındaki ilişkinin çok daha diyalektik ve karmaşık olduğunu, üstyapının ilk kez Marx ve Engels tarafından tasarlanıp kuramsallaştırıldığından çok daha fazla görece özerkliğe sahip olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz. Bu durum altyapının nihai olarak ve son kertede belirleyici olmasından ötürü, altyapı ve üstyapı arasındaki ilişkinin hakikat ile "acı verici derecede zayıf" bir bağa sahip olduğu anlamına mı gelir? Hayır!

Mesele şu ki, bu teorilerin göreceli hakikatler olması ve bazı yönlerin yanlış olduğu kanıtlanmış olması, bunların doğru olmadığı veya gerçeklikle zorunlu olarak "acı verici derecede zayıf" bir bağlantıya sahip oldukları anlamına gelmez. Daha da önemlisi, temel yönler doğrudur ve aslında bu ikincil yönleri düzelterek ve değiştirerek daha kapsamlı bir bilimsel temele oturtulmuş ve güçlendirilmiştir.

Mike Ely'nin anlayışı tamamen bilim dışıdır ve onun göreceli gerçek tanımını ve kavramını "ödünç alırsak", o zaman bilim ve bu konudaki insan bilgisi hiç ilerlemeyecektir. Çünkü bilim, herhangi bir zamanda doğru olduğunu bildiğimiz şeye, bu epistemolojik temel ve yapıya dayandırılarak (aynı zamanda bu temelin ve yapının sorgulanması ile), gerçeği keşfederek,

araştırarak, kavrayarak ve dönüştürerek ilermesini sürdürür.

Aslında Mao'nun görüşünü tamamen altüst eden şey Mike Ely'nin göreceli hakikati yeniden yorumlamasıdır. Son derece alakalı sorulardan bazıları şunlardır: Mike Ely aşağıdakilerden Mao'nun da aynı fikirde olacağı hangisinin hakikatle “acı verici derecede zayıf” bir bağlantıya sahip olduğunu düşünmektedir?

*Diyalektik ve tarihsel materyalizm

*Devrimin ve devlet gücünün ele geçirilmesinin gerekliliği ya da Lenin'in keskin bir şekilde ifade ettiği üzere; “Devlet iktidarı olmadan her şeyin illüzyon olduğu”

*Proletarya diktatörlüğüne duyulan ihtiyaç, komünizme geçiş olarak sosyalist toplum

*Sosyalizm altında sınıfların ve sınıf mücadelesinin devam eden varlığı

(Bu son noktayla ilgili olarak, Mike Ely'nin Dokuz Mektubunda sosyalist toplum görüşüne pek az değinmesi inanılmaz derecede açıklayıcıdır. Proletaryanın elindeki devlet iktidarının ne işe yarayacağından ve tarihin bu döneminde komünistlerin neyi kendi varlık nedeni olarak gördüğünden, belirgin ve en önemli hedefimizin komünizme geçiş doğrultusunda proletarya diktatörlüğünün kurulması olduğundan hemen hemen hiç bahsetmez.)

Dokuz Mektup metodolojik olarak agnostisizm güzellemeleleriyle ve “hiçbir şey hakkında çok emin olamayız” genel tavrı ile doludur ve komünist yöntem ve yaklaşımla tam bir tezat oluşturacak şekilde herhangi bir hakikat iddiasını dogmatik olarak ele alır. “Bilimsel ilkeleri gerçeklikle ilişkilenmeye -gerçekliği öğrenmeye ve dönüştürmeye- uygulamaktır; ve daha önce vurguladığım gibi, bu, herhangi bir verili zamanda hakikat olarak algılanan şeyi (bilimsel yaklaşımın uygulanması yoluyla) hayata geçirmeyi, ancak bu esnada da şu ya da bu örnekte ya da hatta büyük meseleler hakkında haklı olmayabileceğiniz anlayışına açık olmayı içerir ve gerektirir.” [DYİK, Bölüm 1]

Epistemolojik rölativizm, siyasi alanda Mike Ely ve Dokuz Mektubu tarafından savunulduğu üzere kitle hareketlerini başka yöne çevirmek yerine onlara kuyrukçuluk yapmaya yönelik bir reçete ve çağrıdır. Onları başka bir yöne yönlendirmenin doğru olduğu kesin olarak nasıl

anlaşılabilir ki? Ne de olsa, devrimin gerekliliği, devlet iktidarının ele geçirilmesi ve proletarya diktatörlüğünün komünizme bir geçiş olarak kurulması göreceli hakikatleri, gerçeklikle zaten “acı verici derecede zayıf bir bağa” sahiptir. Bu göreceli epistemoloji, en nihayetinde “Hareket Her Şeydir, Nihai Amaç Hiçbir Şeydir” şeklindeki politik programının felsefi temellerinden biridir.

Devrimci dönüşüm, sağlam bir epistemolojik temeli, devrimci bir halk tarafından kavranan, harekete geçen ve derinleştirilen problem/çözüm kavrayışında yüksek derecede bilimsel temelli kesinliği gerektirir - buna devlet iktidarı olmadan her şeyin birer illüzyon olacağı da dahildir. Mike Ely'nin kriterlerine ve anlayışına göre bizler en sonunda felç olacağız, çünkü bunlar gerçeklikle “zayıf bir bağlantıya” sahip göreceli hakikatlerdir ve bu nedenle gerçekliğe göre hareket etmek ve gerçeği özellikle de kökten farklı bir şekilde dönüştürmek için çok az temel sağlamaktadır. Bu durum kendiliğindenliğin peşine düşme, radikal atılımlardan sıyrılma ve en nihayetinde de devrimden ve komünizmden tamamen vazgeçme çağrısından başka bir şey değildir.

Mike Ely ve Dokuz Mektubunun teori/pratiğe yaklaşımı son derece pragmatik ve ampiristtir, hakikati “işe yarayanlar” ile eşitler ve teorinin kökenini ve doğrulanmasını yalnızca ivedi ve doğrudan uygulamaya indirir. Ve bunların kendi siyasi programı üzerinde derin etkileri vardır. Şimdi bu felsefi yaklaşımların kendisinin ekonomist ve revizyonist siyasi programıyla nasıl bağlantılı olduğunu inceleyelim.

Avakian'ın Marx'tan yorumladığı bir noktayla başlayalım.

“Marx'ı yorumlayacak olursak: Esas mesele, proleterlerin ve genel olarak halk kitlelerinin herhangi bir zamanda ne düşündüğü ya da ne yapıyor olabileceği değildir, sistemin çelişkileri ve dinamikleri tarafından ne yapmaya mecbur kalacaklarıdır. Toplumun ve dünyanın temelindeki itici çelişkiler, halk kitlelerinin karşısına çıkmaya devam edecektir, ve onlar bir şekilde -statik değil dinamik ve değişen nesnel zorunlulukla- bunlara yanıt vermek durumunda kalacaklardır. Ve nasıl tepki verecekleri, maddi gerçekliği ve onun gerçek hareketini ve gelişimini daha bilinçli olarak kavrayanlar tarafından büyük ölçüde belirlenebilir. Bu genel anlamda ve özellikle de şiddetli çelişkiler ortaya çıktığında doğrudur. Bu durum, dini veya başka bir idealist (ve metafizik) bakış açısı, yöntem ve yaklaşıma karşılık gelen şeyin aksine, bilimsel,

materyalist ve diyalektik olmanın neden bu kadar önemli olduğunun altını çizmektedir.”
[“Sosyalizm ve Komünizm Üzerine Görüşler: Kökten Yeni Bir Devlet Türü, Kökten Farklı ve Çok Daha Büyük Bir Özgürlük Vizyonu”]

Mike Ely’in diyalektik materyalizme karşı olan felsefi yaklaşımları, toplumun ve dünyanın altında yatan itici çelişkilerin bilimsel olarak kavranmasını gizler. Onun görüşüne göre bunların erişim ve etki alanları, şimdiki zamanın yüzeydeki fenomenlerinin ötesine, “bunların ne olduğu” ve “neyin işe yarayacağını” ötesine, temelde yatan hareket ve gelişmenin herhangi bir kavrayışına ve gerçekliğin buna göre nasıl dönüştürülebileceğine dek uzanmamaktadır. Bu nedenle, bu işin “olmazsa olmazı budur”. Bunu söylemenin bir başka yolu da, arzu edilen şeyin mümkün olduğu ve mümkün olan şeyin de zaten şu anda yaşandığıdır. Bu durumda pragmatik ve ampirist bir yaklaşımla “temel mesele”, proleterlerin ve genel olarak halk kitlelerinin herhangi bir zamanda düşündükleri veya yaptıkları şey haline gelir - ve kaçınılmaz olarak da, çoğunluğu kendi koşulları dahil olmak üzere toplumun işleyişi, işlerin neden bu şekilde olduğu ve nasıl değiştirilebilecekleri hakkında henüz bilimsel bir anlayışa sahip olmayan kitlelerin kendiliğinden düşüncelerini, duygularını ve mücadelelerini yalnızca “takip etmeye” yol açacaktır. Bu durum “korkunç kapitalist şimdiye” takılıp kalmanın kesin bir reçetesidir.

Dahası, devrimci dönüşüm potansiyeli yüzeyde neredeyse hiç görülmediğinden ve gerçekliğe ilişkin temel çelişkileri tanımlayabilecek bilimsel bir yaklaşım gerektirdiğinden -diyalektik materyalizmin uygulanmasının doğru bir şekilde anlaşılması ve bilinçli güçler tarafından bu temele göre hareket edilmesi radikal çatlaklara ve devrimci açılımlara yol açabilecektir- Mike Ely’in epistemolojisi ve felsefesi kaçınılmaz olarak radikal kırılmalara ve devrimci dönüşümlere karşı kör olmayı ve en nihayetinde statükoyu kabul etmeye yol açacaktır. Bu durum, Lenin’in Rus devrimine yol açan atılımının da bir parçasıydı ve mevcut nesnel durumu nasıl anlamamız ve ona nasıl yaklaşmamız gerektiğine ilişkin derinlikli bilgi vermektedir.

BÜTÜN HAKİKATLER KOMÜNİZME ULAŞMAMIZA YARDIMCI OLABİLİR

Mike Ely, “Jeologlarla veya çalışma yapan filozoflarla dolu bir odaya girin ve şunu söyleyin: ‘Önderimiz Bob Avakian büyük bir epistemolojik kırılma yaptı. Bir şeyleri saklamak yerine hakikatin peşinden gitmemiz gerektiğini söylüyor.’ Bu kimi etkileyecektir ki?” [Mektup 4]

Öncelikle evet. Mike Ely'nin da çok iyi bildiği üzere, akademi çevresi rölativizm içinde çalkalanıyor ve nesnel hakikatin olduğu ve "gerçeğin peşinden gitmemiz gerektiği" fikri oldukça tartışmalıdır, bazı kesimler buna itiraz etmektedir. Karl Popper ve diğerleri de dahil olmak üzere pek çok bilim felsefesi temelde rölativisttir. Bu yüzden, Mike Ely'nin epistemolojik atılımla ilgili bostan korkuluğu karikatürünü bir kenara bırakırsak, evet, bu kırılmayla ilgilenen ve bununla potansiyel olarak ilgilenecek ve etkileşime geçebilecek birçok kişi var.

Dahası, şiddetli siyasi mücadeleler bağlamında "hakikatin peşinde koşma" ısrarı başlı başına istisnai bir durumdur. Gerçekliği siyasi hedeflere uyacak şekilde çarpıtmak, "yüce" amaçlar için yapılsa bile, çok daha normdur. Organizatörlerin bir gösteriye gerçekte mevcut olan 50.000 kişi yerine 100.000 kişinin katıldığını iddia ettiklerini sık sık duymaz mıyız? Bu genellikle, ilerici güçlerin moralini yükseltmek gibi "yüce" hedefler de dahil olmak üzere, miting organizatörlerinin acil siyasi hedeflerini ilerletebilmek için yapılır. Fakat yine de, bu durum kişinin siyasi hedeflerine uyumlu hale gelmesi için gerçekliğin bir çarpıtılmasıdır ve klasik bir "siyasi hakikat" örneğidir.

Ancak daha da önemlisi, epistemolojik kopuşun Dokuz Mektuptaki Avakian'ın "gerçeğe ulaşma" ısrarına ilişkin bu karakterizasyonu, Avakian'ın en az bu kadar önemli olan epistemolojik kopuşunun bütün bir içeriğini vermez.

Bir yandan bu epistemolojiyi, komünist bakış açısı ve yöntemini günümüz jeologlarından, filozoflarından ve diğer entelektüellerden tam anlamıyla ayıran şey, sistematik, kapsamlı materyalist ve diyalektik bir yaklaşım ve yöntem temelinde tutarlı bir şekilde "hakikatin peşinden gitmesidir". Bu durum, materyalizmi ve diyalektiği "kendiliğinden" ve kısmi bir şekilde uygulasalar ve genel bir yönelim noktası olarak hakikati takip edebilseler de, bunu tutarlı ve sistematik olarak materyalist ve diyalektik bir şekilde yapmayan bilimlerdeki komünist olmayan kişilerden vb. farklıdır. Bunun önemli olmasının nedeni, dünyanın aslında hareket halindeki maddeden oluşması ve materyalizm ve diyalektiğin dünyanın olduğu haline tekabül etmesidir. Ayrıca onunla daha derinlikli bir şekilde etkileşime geçmemizi sağlamasıdır.

Bunun da ötesinde, Bob Avakian'ın epistemolojik yaklaşımının özü tutarlı bir şekilde hakikatin peşinde koşulması ile komünizm mücadelesi arasındaki temel bağın belirlenmesi ve bundaki

ısrarıdır. Bu durum, hakikati takip etmede ısrar etmenin önemini kabul eder. Bu durum, verili bir anda en uygun görünen ya da komünistlerin belirli ve acil hedefleri ile daha uyumlu görünen, dar, pragmatik ve araçsalcı düşüncelere karşı diyalektik materyalizmin bilimsel bakış açısını ve yöntemini en kapsamlı şekilde uygulayarak hakikatin peşinden koşmaktır. Ve hakikatle gerçekte olduğu şekliyle yüzleşmek ve bu temelde onu komünizmin amacına doğru devrimci bir şekilde dönüştürmek için tutarlı bir yoldur: Bu tamamen yeni bir şeydir ve Bob Avakian tarafından ortaya konulan yeni sentezin zenginliğinin önemli bir bölümünü temsil eder. Şu ifadede yoğunlaşan şeyin tam anlamı budur: “Aslında hakikat olan her şey proletarya için iyidir ve bütün hakikatler komünizme ulaşmamıza yardımcı olabilir.”

Bu ifade “Proletaryanın çıkarına olan ve komünizme ulaşmamıza yardım edecek her şey doğrudur” ile karşılaştırılabilir. Bu ikinci bakış açısı -pragmatik ve araçsalcı içerik ve yaklaşımıyla- uluslararası komünist hareketin tarihinde çok büyük ölçüde etkili olmuştur. Ve aslında bu yaklaşım, Avakian’ın yukarıdaki açıklamasında yoğunlaştığı şeyin de tam tersidir. Bu durum, Avakian’ın yönteminin ve yaklaşımının somutlaştırdığı radikal kopuşun, ortaya koyduğu ve komünistlerin benimsemeleri için mücadele ettiği epistemolojinin zenginliğinin önemli bir parçasıdır.

Evet, komünizmin amacı ve yöntemi gerçeğe tekabül eder ve komünist felsefe ve metodoloji, hakikate ulaşmak için en kapsamlı ve eksiksiz yöntemdir. Ancak tek yöntem bu değildir (başka yöntemler kullanan diğer insanlar da hakikatleri keşfedebilir) ve onu kullandığını iddia edenlerin her zaman hakikatlere ulaştıkları da kesin olarak doğru değildir. Aynı zamanda, komünizm belirli bir sınıfın çıkarlarını temsil eder - fakat bu durum, o sınıfı temsil eden bir komünistin ya da toplumsal kökeni proleter olan birinin söylediği her şeyin bu nedenle doğru olacağı anlamına da gelmez.

Mike Ely’den alıntı yaparsak; “Peking Review’in devrimci günlerinden bir makale şöyle yazıyordu: Hakikatin sınıfsal bir karakteri vardır. Sosyal bilimler alanında, tüm sınıflar tarafından genel olarak “tartışılmaz” olarak kabul edilen hakikatler hiçbir zaman olmamıştır.” Bu niçin yanlış olsun?” Mike Ely’den bir kez daha alıntı yaparsak; “Lenin, kendi hakikatimizi burjuva “hakikati” ile karşılaştırmak ve onun tanınmasını sağlamak temel görevlerimizden biridir diye

yazarken çok mu hatalıydı?" [Mektup 4]

Evet Mike Ely, yukarıdaki ifadeler aslında hatalıdır. Elbette, hakikate ulaşmak için ve hakikat olarak kabul edilen şey için, özellikle de sosyal bilimler alanında şiddetli bir sınıf mücadelesi vardır. Bu durum, insanların toplumu nasıl anladıklarına ve toplumun nasıl organize edilebileceğine dair alternatif modellere ilişkin derin sonuçları olan meselelerde keskin bir şekilde yoğunlaşır. Bununla birlikte, hakikat olarak kabul edilen şey üzerine şiddetli sınıf mücadelesinin varlığı hakikatin hangi sınıfın menfaatine hizmet ettiğine bağlı olarak veya açıkçası bunu iddia eden kişinin hangi sınıfa ait olduğuna bağlı olarak, hakikatin kendisinin de sınıfsal bir karaktere sahip olacağı anlamına gelmez. Bu durum, ters ve hatalı bir mantıksal sıçramayı oluşturur. Hakikatin kendisi objektiftir ve en bilimsel ve materyalist şekilde bilinebileceği ve anlaşılabilirliği gibi, objektif gerçekliğe tekabül edip etmediği ile değerlendirilmelidir.

Bu meseleye tanıdık bir örnekle tekrar dönmek gerekirse, peki Mao'nun sınıfların varlığına ve sosyalist toplumda, özellikle de sosyalist toplumun maddi çelişkilerinden doğan ve sıklıkla iktidardaki komünist parti dahil iktidar kurumları içinde yoğunlaşan yeni burjuvaziye karşı devam ettirilen sınıf mücadelesinin gerekliliğine ilişkin açıklamaları ne olacak? Bu "proleter hakikat" burjuvazi için niçin doğru değil? Aslında onlar için de -bu hakikatin keşfedilmesi, uygulanması ve harekete geçmesi temel çıkarlarına fayda sağlamasa da- objektif olarak doğrudur. Ve aslında bu duruma bugün parti içindeki ve dünya çapındaki burjuvazi tarafından şiddetle karşı çıkılmış, süreç bastırılmış ve çarpıtılmıştır. Yaşananlar meseleyi proletarya için objektif olarak doğru fakat burjuvazi için objektif olarak yanlış yapmaz.

Burjuvazinin kendi çıkarlarına hizmet etmesi ve hedeflerine uyması için gerçekliği tutarlı bir şekilde çarpıttığı şüphesiz doğrudur. Ancak bu gerçeklik çarpıtmalarının kendisi objektif hakikatler değildir. Yani, en bilimsel ve materyalist anlamda objektif gerçekliğe karşılık gelmezler. Daha ziyade, burjuva sınıf çıkarlarına hizmet eden araçsal nitelikte gerçeklik çarpıtmalarıdır. Ne yazık ki, sınıfımız, çok daha yüce hedeflere hizmet etse bile zaman zaman gerçekliğin araçsal nitelikte çarpıtılması şeklindeki hatalara düşmüştür - ve bu hatalardan kopmak Avakian'ın epistemolojisinin kritik bir yönüdür.

YENİ SENTEZ İLE ETKİLEŞİME GEÇMEK

Bu Dokuz Mektup, “Avakian’ın Yeni Sentezinin Ötesine Geçmek” şemsiyesi altında yayınlanırken, aslında sınıfsal hakikati savunmanın ve gelecekteki sosyalist toplumdaki sorunlara nasıl yaklaşılması gerektiğini öngörmek için hiçbir sağlam dayanak veya gerekçe bulunmadığı noktasında ısrar etmenin ötesinde, yeni sentezin özü hakkında da şok edici derecede az değerlendirme içermektedir. Başka bir deyişle, Mike Ely’in gerçek konumu, önemli bir çabayı veya çürütmeyi hak etmiyor gibi görünüyor, çünkü zaten içinde bunu doğrulayacak herhangi bir pratik mevcut değil.

Peki haklı mı? Hayır değil. Kendisi bir kez daha derinden yanılıyor.

Aslında, Bob Avakian’ın yeni senteziyle ya da tarihsel ve kapsamlı anlamıyla Marx, Lenin ve Mao’nun ortaya koyduğu yöntem, duruş ve bakış açısıyla pratiğin “kanıtları” karşısında test edilip doğrulanacak birkaç şey var.

Birincisi, felsefi ve metodolojik sorular meselesi var. İnsanlar, çalışma ile Avakian’ın komünist hareketteki felsefi yöntem sorunlarını doğru bir şekilde saptayıp analiz edip etmediğini; belirli politikalarda bu hataların ortaya çıktığı yollarla ilgili olarak bu sorunların sonuçlarını doğru bir şekilde gösterip göstermediğini; ve Avakian’ın geliştirdiği yöntemin gerçekte olduğu haliyle dünyaya daha çok uyup uymadığını ve nesnel dünyayı kavrayışımızı derinleştirip derinleştirmedini, onu daha doğru ve daha eksiksiz bir temele oturtmak için daha iyi bir temel sağlayıp sağlamadığını belirleyebilirler.

İkincisi, sosyalist ülkelerin tarihi ile ilgili olarak: Avakian’ın eleştirisi ve analizi sosyalist tecrübenin özünü doğru bir şekilde yansıtıyor ve açıklıyor mu? Bu tecrübe aslında esasen sürdürülmesi gereken bir şey mi ve Avakian’ın komünizme geçiş için gerçekten gerekli olan şeyler olarak belirlediği temel ilkelere sahip mi? Ve işaret ettiği eksiklikler aslında temel ve esas eksiklikler mi? “Bir hayli esnekliğe sahip sağlam çekirdek” modellemesi, “pratiğin teoriden daha zengin olacağını” ve birçok bakımdan farklı olduğunu bilsek bile, gelecekteki sosyalist bir toplumda bu eksikliklerin üstesinden gelebilecek temel yönü sağlıyor mu?

Açıkça görülüyor ki, insanların bunu tartışması için yeterince pratik mevcut - ve insanların bu meselelerle böylesi bir düzeyde *ilgilenmesi gerek*. Mike Ely'nin öfleyip pöflemesi ve uzun ve sıkıcı mektubunu "Avakian'ın Yeni Sentezinin Ötesine Geçmek" şeklinde etiketlemesi ve sonra da onunla etkileşime geçmemesi ya kalın kafalıdır, ya oportünizmdir veya bu ikisinin tuhaf bir bileşimidir, ki bu durum da Bay Ely'ı tanımlar.

***

Mike Ely, Avakian'ı şöyle diyerek eleştiriyor: "Komünizme gelecekteki geçiş hakkında yapılan teorik spekülasyonları alın ve bunu, sorumluluk almamız gereken devrimin belirli ve diğer birçok temel sorununa adanmış teorik çalışmanın göze batan yoksulluğuyla bir karşılaştırın: Sanayisizleştirme ve Afro-Amerikan halkının durumu, Kuzey Amerika'daki devrimci süreçlerin iç içe geçmesi üzerine devrimci bir temel yaratma mücadelesi ve göz ardı edilen diğer bir düzine mesele. 1960'larda ortaya çıkan bir hareket, konu toplumun ekoloji ve cinsellik meselesindeki şiddetli tartışmalarına geldiğinde neden bu kadar boşuk bir sese sahip?" [Mektup 4]

Dikkatini veren herkes için bu çok saçma! Bu duruma yine Lenin'in *Ne Yapmalı?* eserinden alıntı yapacak olursak, cenazede yas tutanlara nice mutlu yıllar deniliyor. Komünist hareket işte bu noktada, devrimleri yenilmiş durumda, hareket sürekli bir ideolojik saldırı altında ve bu devrimler hakkındaki gerçek sorunlar temelde savunulsa bile bunların derinlemesine ele alınması gerekiyor. Mike Ely'nin bu çalışma hakkında söyleyecek hiçbir şeyi olmadığı gibi, kendisi gündemi de değiştirmeyi hedefliyor!

Komünist önderlerin, gideceğimiz gelecekteki topluma rehberlik edecek teoriye büyük önem vermesi gerektiğinin aşikar olmasının ötesinde -bu durum bugün oraya ulaşmak için yaptığımız şeylerle de oldukça ilgilidir- Bob Avakian bütün bu meseleler üzerinde birkaç on yıl boyunca çok önemli çalışmalar ortaya koymuştur. Avakian'ın yaptığı ve "sorumluluk almamız gereken belirli bir devrimin temel meselelerine" değinen teorik çalışmaların yalnızca bir kısmını aktarmak gerekirse şunları belirtebiliriz:

- ABD'de bir komünist devrimin neden ve nasıl yalnızca gerekli değil fakat aynı zamanda mümkün olduğu ve bu devrimin buradaki ve dünyadaki halkların niçin büyük çoğunluğunun çıkarına olduğu [25]

- Enternasyonalizm ve dünya çapında komünizm mücadelesinin bir parçası olarak tek ülkede devrim yapmak [26]
- Siyahi halkın yaşadığı zulmün doğası ve tüm baskıya son verme mücadelesi [27]
- Demokrasi meselesi ve bundan daha iyisini yapamaz mıyız? [28]
- Burada ve dünyada dinci köktenciliğin yarattığı sorunlar, tehlikeler ve genel olarak dinin rolü [29]
- Öncü parti - hala gerekli mi ve halk kitlelerinin toplumu dönüştürmek için sürekli olarak bilinçli inisiyatifini ve böyle bir partinin bizzat baskıcı bir araca dönüşme tehlikesini sürekli olarak açığa çıkarmada en iyi araç mı?[30]
- Anarşist perspektifin güçlü yönlerinin ve katkılarının yanı sıra sınırlılıklarının farkına varmak [31]
- “Marksizm kucaklar ama yerine geçmez” ilkesi [32]
- Yüksek idealler, hayaller ve “kalp” için bir yer olacak mı? [33]
- Önderlik yöntemleri; komünist hareket içinde de etkisini gösteren ampirizm, pragmatizm, ekonomizm, işçilik, apriorizm, dogmatizm ve basmakalıp düşünce ve yöntemler gibi çeşitli yaklaşım ve yöntemlere karşı komünizmin yöntemi ve yaklaşımı [34]
- ABD’de bir komünist devrimin neden ve nasıl yalnızca gerekli değil, fakat aynı zamanda mümkün olduğu ve bu devrimin buradaki ve dünyadaki halkların niçin büyük çoğunluğunun çıkarına olduğu [35]

Ve bunlar listenin yalnızca bir kısmıdır! Aşağıdaki dipnotlara bakarsanız, Avakian’ın “sorumluluk almamız gereken belirli bir devrimin temel meseleleriyle” ilgilenen pek çok eserinden yalnızca birkaçına atıfta bulunduk. Daha fazlası için bobavakian.net ve revcom.us web sitelerini ziyaret edebilirsiniz.

KOMÜNİST BİR DEVRİM İÇİN BOB AVAKIAN’IN TAKDİR EDİLMESİ, DUYURULMASI VE POPÜLERLEŞTİRİLMESİNİN ÖNEMİ - KOMÜNİST DEVİRİM, KOMÜNİST ÖNDERLİK

Şu ana kadar Mike Ely’ın Bob Avakian’ın yeni sentezine karşı muhalefetinin, Avakian’ın üzerinde çalıştığı tamamen farklı bir dizi amaç ve hedef ile, komünist bir dünyanın özgürleştirici vizyonu

ve bunu başarma yoluyla ve buna tekabül eden ideoloji ve metodoloji ile pek de ilgisi olmadığı açık olmalı. Kendisinin Bob Avakian'ın devrimci komünist bir önder olarak tanıtılması ve popülerleşmesine karşı çıkmasına ve bunu takdir etmemesine şaşırılmaması gerekiyor. Kendisi, Avakian'ın önderlik ettiği yere ve bu önderlikte yoğunlaşan komünist teorinin tüm yöntem, yaklaşım ve gelişimine karşı çıkmaktadır.

Bu mesele üzerine Avakian'dan bir alıntı yapalım; "Lenin'in *Ne Yapmalı?* eserinde vurguladığı gibi, komünistlerin en önemli görevlerinden biri, bütün komünist kanaatlerini ve amaçlarını ortaya koymaktır. Bu ise, herhangi bir zamanda, bu kanaatlerin ve amaçların en ileri temsilini ortaya koymak anlamına gelir. Temel terimlerle söylemek gerekirse, bunun parçası olan ilkeler, bütün bilimsel temelli davranış alanlarıyla (fizik, biyoloji, tıp, vs) aynıdır: Atılımlar çoğu zaman belli bir kişiyle bağlantılıdır ve verili bir zamanda en ileri anlayış hakkında konuşmak, o kişiye referans ve belli bir düzeyde odaklanma olmadan imkânsızdır - böyle bir referans ve odaklanmadan kaçınmak ise aşırı derecede yapay ve yanlış olacak, hiç de faydalı olmayacaktır. Bu yüzden bir kez daha söylemek gerekirse, elbette siyasi (ve ideolojik) önderlik alanında ve daha özel olarak da komünist önderlik alanında rolü olan, belli bir etkiye sahip olan (veya kayda değer bir etkiye sahip olması gereken bir şey olarak sunulan) herhangi bir kişiyle ilgili olarak belli özgünlükler vardır, ancak temel soru şu noktadadır: Bu rolün içeriği ve daha özel olarak, o kişinin eserler bütünü, yöntem ve yaklaşımının içeriği nedir? Bunun daha büyük veya daha sınırlı etkisinin olması nasıl bir sonuç getirecektir?" [DYİK, 2.Bölüm]

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Mike Ely, Bob Avakian'ın çalışmasının asıl içeriğinin, özellikle de ortaya konulan ve dünyaya sunulan yeni sentezin temel özelliklerini tutarlı bir şekilde çürütememiştir. Bunun yerine, Dokuz Mektup boyunca Partimizi, üyelerinin bilgisiz bırakıldığı ve büyük bir lidere taptığı bir tür tarikat olduğu izlenimini yaratmaya çalışmıştır. Ve bu iddiayı desteklemek için oportünist yöntemle başvurarak Partiye aptalca ve hatalı bir argüman atfetmekte ve daha sonrada bunu çürütmek için yola çıkmaktadır.

Mike Ely, önce Bob Avakian tarafından ortaya atılan yeni sentezin temel bir özelliğinin "büyük önderler teorisi" [Mektup 1] olduğunu iddia ediyor ve daha sonra da şunu savunuyor: "...bazı insanların özel olduğuna dair resmi bir ısrarı içeren hiyerarşik bir insanlık teorisini

benimsememeliyiz. Bob Avakian'ın anılarında yaptığı gibi "kişi kültü" ifadesini benimsememeliyiz. 'Kült' kelimesi örgütlü ibadet anlamına gelir ve ibadet, sosyal değerlerimize ve materyalist bakış açımıza aykırıdır." [Mektup 8] [36]

Mike Ely'dan aktarılan bu alıntı, Bob Avakian'a, onun önderliğine, eserine, Bob Avakian'ın yöntem ve yaklaşımı etrafında oluşturulan takdir, tanıtım ve popülerleştirme kültürü olarak nitelendirdiğimiz şeyi inşa etme çalışmasına dair DKP'nin çizgisine yönelik çok ciddi bir çarpıtmadır.

Mike Ely, DKP'nin Bob Avakian'a ilişkin sözde "dahi teorisi" çizgisinin kapsamlı bir reddine girer, ki bu kendisinin hatalı bir iddiasıdır. Burada Mike Ely'nin yönteminin Lenin'in eleştirdiği ve alay ettiği bir yöntem olduğunu görmekteyiz: Rakibe önce aptalca bir argüman atfetmek ve sonra da bu aptalca argümanı çürütmeye çalışmak pek de zeki olmayan insanların yöntemidir. Ve bize göre bu insanlar hiç de ilkeli değillerdir. Zekasının zirvesi kendini şu sözlerle gösterir: "Ancak insanlık içinde "bir Lenin" veya "bir Mao" olarak adlandırılan *özel bir mertebe veya "kalibre"* [vurgu eklendi] yaratan hiçbir tarih veya biyoloji yasası yoktur - sanki bazılarımız 50 kalibrelik mühürlü mermiyle geliyor ve geri kalanlar da 22'lik olarak veya boş kovan olarak ortaya çıkıyor." [Mektup 6]

Her şeyden önce, özel bir kişi (veya önder) kategorisi veya "deha" kavramının tamamen Mike Ely'nin icadı olduğu belirtilmelidir - bu ısıtıp Bob Avakian'a ve DKP'ye atfettiği bir uydurmacadır. Bu kesin olarak Avakian ve Parti'nin ileri sürdüğü veya inandığı bir şey değildir. Ve aslında bu düşünce tarzı, Avakian'ın sürekli olarak karşı çıktığı, tartıştığı ve eleştirdiği bir şeydir. Bir Mao, bir Lenin veya bir Marx tarafından temsil edilen şeyden bahsederken, sözünü ettiğimiz şey onların sahip olduğu bir "doğuştan gelen deha" veya "özel bir tür özleri olması" değildir; sözünü ettiğimiz şey her şeyden önce ve özünde, bilimin gelişiminde niteliksel bir atılımı temsil eden bilimsel komünizm teorisine katkıda buldukları şeydir. Bunu neden ve nasıl yapabildikleri bir ilgi konusu olabilir -yine kesinlikle "doğuştan gelen deha" ya da insanoğlunun bir tür "özel kategorisi" ile hiçbir ilgisi olmasa da- bu durum ortaya koyduklarının nesnel içeriğinden ve bunun tüm dünyada komünizm nihai hedefi için devrimci mücadeleyle ilişkili olarak objektif olarak neyi temsil ettiğinden çok daha az önemlidir. Yeni sentezde ve teoriyle ilgili meselelerde

-politik ve ideolojik çizgide (epistemolojik ve metodolojik de dahil olmak üzere) somutlaştığı haliyle aynısı Avakian için de geçerlidir.

Mike Ely, Avakian'ın katkılarının tanınmasıyla onun parti kolektifinin dışında ve üstünde varolduğu iddiasını öne sürüyor: "PKP'nin [Peru Komünist Partisi] korkunç 'jefatura' dogması ile DKP'nin yeni nakaratları "bu Bob Avakian'ın yeni partisidir" ve "Başkanın takdir edilmesi başlıca meseledir" arasında ben hiçbir fark görmüyorum. Birisi aradaki herhangi bir gerçek farkı söyleyebilir mi?" [Mektup 7]

Her şeyden önce, bu özel noktanın özüne değinmeden önce, komünistlerin çalışmalarına ve önderlik ettikleri devrimci mücadelelere dahil olan şeylerin halk kitleleri için büyük önem taşıyan meseleler olduğuna işaret etmek gerekir. Bu durum yalnızca belirli bir ülke için değil, aslında bütün olarak dünya için geçerlidir. Gerçekten bununla ilgilenen herhangi biri bu konuyu spekülasyon fırsatı veya "siyasi sermaye" meselesi olarak görmeyecektir. Fakat bu nitelikteki düşünceler açıkça Mike Ely'ı pek bağlamaz veya hiç ilgilendirmez. Kendisi, gerçekte dünyanın çeşitli yerlerinde ciddi devrimci çalışma ve mücadele yürüten komünistler arasındaki gerçek veya hayali farklılıklar üzerine spekülasyon yürütmekten ve küçük avantajlar elde etmeye çalışmaktan hiçbir vicdan azabı duymadığını kanıtlamıştır. Farklılıkların yayılması, devrimci mücadeleleri ve öncü komünist güçleri acımasızca ezip yok etmeye çalışan emperyalistlere ve gericilere kolaylıkla yardımcı olabilir. Ancak bu durumda, Peru'daki devrimci mücadelenin (şu anki koşullara göre) olumsuz bir sonucunun olmasının üzerinden belirli bir zaman geçtiği göz önüne alındığında ve söz konusu olan siyasi ve ideolojik çizgi meselelerinin gerçekte, tam olarak komünizm davası ve bu hedefe doğru mücadelenin ilerleyişi ile ilişkili olarak gerçek önemi olduğu göz önüne alındığında, bunun yanlış olmadığını düşünüyoruz ve aslında komünist önderler meselesiyle ilgili olanlar da dahil olmak üzere bu farklılıkların belirli yönlerini tartışabilmek yararlıdır.

Mike Ely'ın açıklaması (PKP'nin "jefatura" çizgisi ve DKP'nin önderlik çizgisi ve özellikle Bob Avakian ile ilgili olarak) "birisi aradaki herhangi bir gerçek farkı söyleyebilir mi?" şeklindedir. Birincisi, Mike Ely'ın bu ifadesinin gerçekten samimi olup olmadığını ve görüldüğü gibi olup olmadığını bilmek zor -bu durumda kendisinin DKP'nin çizgisine yakinen aşına olduğunu iddia

eden “kıdemli bir komünist” olduğu göz önüne alındığında, dikkate değer bir cehalet ve kalın kafalılık kendini göstermektedir- ya da gerçekte olay Mike Ely’ın samimiyetsizliği meselesiyle bu durumda belirli bir temeli yokmuş gibi davranması gerekir, ki DKP’nin Bob Avakian’ın rolü hakkında gerçekte söyledikleri ile PKP’nin “jefatura” çizgisi arasındaki oldukça gerçek ve kesin bir fark olduğunu bilemesin.

Evet, Mike Ely’ın “Birisi aradaki herhangi bir gerçek farkı söyleyebilir mi?” sorusuna yanıt olarak, en az iki belirleyici farklılığa işaret edebiliriz: 1) PKP, Gonzalo’nun bazı ufak hatalar yapma durumu olsa da, devrimci mücadelenin bütün bir gidişatına dokunacak büyük bir hata yapmasının mümkün olmadığı bir noktaya kadar geliştiğini savunuyordu. Ve özellikle de, devrimin yenilgisi anlamına gelecek Peru’daki halk savaşını sona erdirerek bir barış anlaşması çağrısında bulunmasının imkansız olduğunu savunuyordu. DKP açısından, Bob Avakian ile ilgili olarak devrimci mücadelenin tüm seyrine ilişkin büyük ve stratejik bir hata yapma durumunun imkansız olduğunu hiçbir zaman düşünmedik, iddia etmedik veya buna inanmadık, ancak temel bir dünya görüşü ve ilke meselesi olarak, böylesi bir düşüncüyü savunan her kim olursa olsun bunu temelde hatalı, metafizik, idealist ve aslında dini bir liderlik görüşünü yansıtan bir düşünce olarak görmekteyiz. Gerçekten de, DKP’nin çizgisinin ayırt edici özelliklerinden biri ve özellikle de Avakian’ın çalışma yapısı, yöntem ve yaklaşımı; komünistler arasındakiler de dahil olmak üzere böylesi dini eğilimlere karşı çıkması ve ona karşı mücadele etmesidir. Bu durum, Avakian’ın eserleriyle ciddi bir şekilde ilgilenen herkesin kolaylıkla görebileceği bir şeydir. Buna *Revolution* gazetesinde yayınlanmış ve revcom.us adresinde bir bütün olarak (her iki bölümüyle birlikte) mevcut olan “Devrim Yapmak ve İnsanlığı Kurtulmak” (Bölüm 1 ve 2) dahildir.

Ve 2) PKP’nin “jefatura” çizgisi, aslında Gonzalo’nun statüsüne ulaşmış birinin gerçekte Partinin geri kalanının kolektivitesinin ve onun örgütsel yapısının üzerinde bir pozisyon işgal ettiğini örgütsel bir ilke olarak ifade etmektedir. Bu durum bir kez daha DKP’nin çizgisinin yalnızca kabul etmemekle kalmayıp Bob Avakian’a uygulamadığı ve aynı zamanda Bob Avakian’ın da tartıştığı ve eleştirdiği bir şeydir.

Mike Ely şunu savunuyor: “Avakian’ın tanıtılmasının tarzı ve içeriği, onun resmi olarak özel olduğu iddiası, partisinin bir bütün olarak diğer insanları işitmemesinin nedenleriyle ve kendi

tabanına saygısızlık etmesiyle bağlantılıdır. Bu durum çizgi hatalarında kök salmıştır.” [Mektup 8]

Gerçek şu ki, başkalarından öğrenmeye çalışma yönelimi -son derece farklı bakış açılarından ve bizimle önemli anlaşmazlıkları olanlardan bile öğrenmeye çalışmak- epistemolojinin ana ilkelerinden biridir ve Bob Avakian’ın genel yöntemi ve yaklaşımıdır. Avakian’ın çalışmalarına üstünkörü bir şekilde bakılması dahi, Bob Avakian’ın bu ilkeyi yalnızca savunmakla kalmayıp aynı zamanda tutarlı bir şekilde de uyguladığını ve “modellediğini” çok açık bir şekilde ortaya koyacaktır. Parti’nin “tabanına” saygısızlık etme meselesine gelince, bu durum Mike Ely’nin argümanlarında sıklıkla olduğu gibi gerçeklikle delice çelişen bir başka iddiadır. Yine Bob Avakian’ın çalışmalarını okurken, kendisinin her seferinde, Partinin çalışmalarından, çeşitli çalışma alanlarındaki yoldaşlardan gelen raporlardan, diğer yoldaşlarla yapılan tartışmalardan vb. öğrendiğini belirttiğini ve bunlara atıfta bulunduğu açık bir şekilde görürüz. Bir kez daha çarpıcı olan, Mike Ely komünist olma iddiasını açıkça bir kenara atmasa da aslında defalarca çeşitli anti-komünist önyargılara başvurmaktadır. Tıpkı KÜSTAH KOMÜNİST LİDER imajıyla kaba çağrışımlar yapması ve bunu kendi örgütünün sözüm ona düşük düzeydeki üyelerine üstünlük taslamak için yaptığını iddia etmesi gibi.

Mike Ely’nin, Partimizin önderliğinin ve özellikle de Bob Avakian’ın köleliği teşvik ettiği ve bunu yaydığı şeklindeki suçlaması gerçeğin bir kez daha ters yüz edilmesidir. Gerçek şu ki, Partimiz ve özellikle de Bob Avakian kendi yazılarında, konuşmalarında ve tüm yöntem ve yaklaşımında herhangi bir fikri eleştirmeden kabul etme eğilimine karşı -bu Avakian’ın sözleri de olsa, bir başkasının dedikleri de olsa- eleştirel düşünceyi, canlı bir muhalefet atmosferi ve kültürünü aktif olarak teşvik etmektedir. Aynı zamanda herhangi bir ciddi devrimci komünist partide olduğu gibi, Parti Tüzüğüümüzde de açıkça belirtildiği gibi ve gerçekten ciddi bir devrimci ve komünist olan herkesin iyi anlaması gerektiği gibi, tüm Parti belirli örgütsel ilkeler temelinde faaliyet göstermekte ve bu temelde Parti kanalları aracılığıyla ideolojik, siyasi çizgi ve politika meseleleri üzerinde güçlü bir şekilde mücadele etmektedir. Bununla birlikte, verili bir zamanda yine aynı Parti kanalları aracılığıyla belirlenen şeyleri gerçekleştirmek için, Parti’nin belirli meselelere ilişkin konumu, genel ideolojik ve politik çizgisi üzerine birleşilir. Çizgi üzerinde mücadele yürütmek ile çizgiyi gerçekleştirmek için bir araya gelme arasındaki bu ilişki

(genellikle Parti saflarında demokrasi ve merkezîyetçilik arasındaki ilişki olarak anılır) ve zaman zaman keskinleşebilen çok gerçek çelişkileri içerir. Bu çelişkilerin çözülmesi ve bunların üstesinden gelecek doğru yollar için, bu doğrultuda en geniş miktarda inisiyatif, eleştirel ve yaratıcı düşünce Parti genelinde (ve daha geniş anlamda, Partinin saflarının dışında) teşvik edilirken, aynı zamanda Parti adına en büyük irade, amaç ve eylem birliği sağlanır. Tüm bunlar, Bob Avakian'ın büyük bir ilgi göstermeye devam ettiği, ele alınması için Parti içinde büyük bir cebelleşmeyi teşvik ettiği ve aynı zamanda yayınlanmış yazı ve konuşmalarıyla bu meseleleri daha geniş bir şekilde "açtığı" bir sürecin içeriğini oluşturur. (Örneğin, *Kültür, Sanat, Bilim ve Felsefe Üzerine Gözlemler* kitabına ve "*Diktatörlük ve Demokrasi, ve Komünizme Sosyalist Geçiş*" broşürüne bakınız).

Avakian'ın dediği gibi; "Bu türden tüm kavramlar [liderlere körü körüne tapınma] bizlere tamamen yabancıdır ve temelde bizim inandığımız ve hayata geçirmek için çabaladığımız şeye -yani eleştirel ve devrimci bir bilimsel bakış açısının uygulanmasının mümkün ve gerekli olduğuna, gerçeklik hakkında daha fazla şey öğrenmeye devam edilmesine ve bununla diyalektik ilişki içinde gerçekliği kökten değiştirme mücadelesini komünizme doğru ilerletme yöntemine- karşıdır. [DYİK, 2.Bölüm] Uğraşmanız gereken soru, bireysel önderlerin olup olmayacağı değildir, çünkü tarihin bu noktasında olacaktır, fakat mesele insanların ne tür bir önderliğe ihtiyacı olduğudur? Önderlik yöntemleri nelerdir ve sizi nereye götürüyor? Bu önderlik, insanların giderek bilinçli bir şekilde gerçeklikle yüzleşmelerine ve buna tepki vermelerine yardımcı oluyor mu, yoksa insanların bunu yapmasını daha da mı engelliyor?

Mike Ely şöyle diyor: "Bob Avakian 1984'te şöyle yazmıştı: 'Burada da diyalektik bir ilişki; birlik ve karşıtlık var. Bu durum önderlik eden insanlar etrafındaki kişi kültü (kültleri) ile diğer yandan parti üyeleri ve partiyi takip eden kitlelerin zihinsel durumu, canlılığı, inisiyatif alması, yaratıcılığı, eleştirel düşünmesi arasında kendini gösterir. Gelecekteki komünist toplumda, bir "çapa" olarak sağlam bir şekilde kurulu olan devrimci otoriteye olan bu ihtiyaç artık var olmayacak ve eleştirel ruhun ve eleştirel düşüncenin gelişmesine ters düşecektir; ve bunun da komünizme ilerlemenin önemli bir parçası olarak kaldırılması gerekecektir. Ancak onun kaldırılmasını şu an talep etmek, bu ilerlemeye, bu eleştirel ruhu ve eleştirel düşünceyi açığa çıkarmaya ve bunları geliştirmeye ters düşmektedir." [37]

“On yıl sonra, kendiyile hemfikir: ‘Bu ifade (*Dehşet Bir Son mu, Yoksa Dehşete Bir Son mu?*)’dan) doğru söylüyor: burada birlik ve karşıtlık var -bir yandan belirli kişilerde toplanan veya somutlaşan otorite ve diğer yandan parti üyeleri ve genel olarak kitleler arasındaki zihinsel durum, canlılık, bireysel inisiyatif, yaratıcılık ve eleştirel düşünme arasında.’ [38] Bu sadece yarı doğru olur. Anlamı: yanlış anlıyor. Devrimci önderliği ve otoriteyi eleştirel düşünce ve inisiyatifi serbest bırakmayan şekillerde de teşvik edebilirsiniz. Haşmetliliği ve köleliği teşvik edebilirsiniz. Kendi örgütünüzde geniş kapsamlı sonuçları olan bir elitizmi ve saygısızlık zincirini serbest bırakabilirsiniz.” [Mektup 8]

Bir kez daha Mike Ely’ın, yalnızca Avakian’ın söylediklerini çarpıtmadığını, fakat aynı zamanda kitlelerin dünyayı bilimsel şekilde kavranmasını benimseyip onu dönüştürmesini sağlayacak komünist önderliğin kritik önemini de karaladığını ve diyalektiğin dinamiklerinin yerine eklektizmi koyduğunu görüyoruz. Burada söylenenleri açıklayalım.

Avakian’ın *Dehşet Bir Son mu, Yoksa Dehşete Bir Son mu?*’da tartıştığı şey, bir yanda bireysel önderlerin otoritesini teşvik etmek ve güçlendirmek ile, diğer yandan eleştirel düşünmeyi, akli ve başkalarının inisiyatifini serbest bırakmak arasında nesnel olarak çelişkili bir ilişki olmasıdır. Bir yandan, ikisi arasındaki birlik temeldir ve tarihin bu aşamasında toplumda önderlik ile önderlik edilenler arasında hâlâ büyük bir ayırım varken, önemli hakikatleri -ve daha da önemlisi komünist bir yöntemi-yoğunlaştıran önemli önderler ortaya çıktığında ve tam olarak kendi rollerini oynadıklarında bu durum aslında halk kitlelerinin dünyayı daha net ve doğru bir şekilde tanıyıp kavramasına hizmet eder ve bunu yaparak eleştirel düşünceyi, inisiyatifi, çeşitliliği vb. açığa çıkarmaya ve böylece devrimci gelişime katkıda bulunurlar. Bu türden önderlerin tanıtımı yapılmalı mı? Evet, en gelişmiş teori ve yöntemi desteklemenin bir parçası olarak yapılması gerekir. Ve bir kez daha, bu birlik çelişkinin ezici bir çoğunlukla temel yönü olur. Öte yandan, eğer bu çelişki doğru bir şekilde ele alınmazsa, bu karşıtlık durumu bireysel önderlerin duyurulmasının kitleler tarafında köleliğe, pasifliğe ve körü körüne önderliği takip etme eğilimine yol açabileceği gerçeğini de yansıtır. Bu zararlıdır ve devrimde başarısızlıklara neden olur.

Bob Avakian, bu çelişkide yoğunlaşan gerçek gerilime ve bunun doğru şekilde ele alınmasına büyük ilgi göstermiştir (“Diktatörlük ve Demokrasi, ve Komünizme Sosyalist Geçiş” içinde oldukça kışkırtıcı bir şekilde bu meseleden bahsetmesi de buna dahildir). Temel boyutun birlik olduğu anlayışından hareketle, önderler, partideki diğerlerinin yanı sıra halk kitlelerinin de dünyayı daha fazla anlamasına olanak sağlayacak, böylece partinin ve halk kitlelerinin çok daha iyi bir şekilde öne çıkmasını ve rollerini yerine getirmesini sağlayacaktır. Ve gerçekten de böyle bir önderliğe derin bir takdir temelinde değer verilmeli ve bu önderlik savunulmalıdır.

Mike Ely ise bu çelişkiyi düz ve tek boyutlu olarak görür, çelişkinin yalnızca ikincil yönünü yani bireysel önderlerin duyurulmasının köleliğe ve pasifliğe yol açabileceği ve böylece devrimci önderliğin tüm devrim sürecinde oynayabileceği ve oynaması gereken hayati rolü ortadan kaldıracabileceği olgusunu görür.

Partimizin Merkez Komitesi 1995’te, Partimizin çizgisinin kapsamlı bir sunumunu ve devrimci önderliğin bu önemli sorunlarının anlaşılmasını sağlayan iki karar yayınladı. [39] Burada “Devrimci Önderlik ve Bireysel Önderler Meselesi Üzerine Bazı Noktalar” dan alıntı yapıyoruz; “Bazı bireysel devrimcilerin bu sürecin bir konsantrasyonu olarak ortaya çıkması gerçeğiyle [devrimci dönüşümü gerçekleştirmek için kurumsal işbölümü, yapı ve önderliğin şekillendirildiği süreç ile] kendileri devrimci önderliğin en iyi niteliklerinin yoğunlaşmış bir ifadesi haline gelirler. Buna devrimci davaya özverili bir bağlılık, derin kitle sevgisi, ayrıca kitleleri özgürleştirmek ve onların objektif çıkarları doğrultusunda devrim yolunu ortaya koymak için gereken bilimsel metodolojiyi güçlü bir şekilde kavramak dahildir. Bu durumda, böylesi bir önderin veya önderlerin varlığı ağıt yakılacak bir şey değil, hoş karşılanacak ve kutlanacak bir şeydir! Halkın gücünün bir parçasıdır.” Bu arada, Mike Ely bu kararlara oldukça aşınadır, fakat bunları veya içeriklerini Mektuplarına dahil etmez, çünkü bunlardan alıntı yapmak Partinin çizgisi ve bu meseledeki yaklaşımını çarpıtma girişimlerinin önünde engel oluşturur ki, o da bu durumu kendi versiyonu ile telafi etmektedir.

Marksizmi çok daha bilimsel bir temele oturtan Avakian, defalarca bu mesele üzerine değerlendirme yapmış ve bizlerin bir bilim insanları ekibi gibi olduğumuzun altını çizmiştir; “Eziyet veren problemleri çözmek için didinmek - evet, hatalar yapmak ve hatalarımızdan

öğrenmek için, bizimkinden farklı bakış açıları ve hedefleri olan başkalarından öğrenmek için en iyisini yapmak - bütün bunlara sistematik ve kapsamlı bir bilimsellikle yaklaşmak.” [DYİK, 2.Bölüm] Bu durum Avakian’ın (Mike Ely tarafından karalanan) epistemolojisine ve yönelttiği sorularla -evet, “devrimci teorideki önemli sorularla”- yöntemine yansımaktadır. Bunlar kolektif bir şekilde ve başkaları tarafından ele alınması, ileri sürülmesi ve diğerlerinin de mücadele etmesi, parti içindekilerden ve dışındaki diğerlerinden öğrenilmesi (raporlardan, konuşmalardan, sayısız referanstan, aktarımdan, tanıklıktan vb.) gereken şeyler olarak değerlendirilir; özetle körü körüne itaat ve köleliği teşvik eden dini bir tarikat liderinin tam tersidir.

DKP’nin çizgisi kitlelerin bu süreçte bilinçli ve gönüllü olarak dünyayı ve kendilerini dönüştürerek insanlığın kurtarıcıları olarak öne çıkarılması gerektiğidir. Bu durum önderlere iman etme veya huşu ve kölelik nosyonu ile tam bir zıtlık içindedir. Bu tür kavramlar hakikat arayışının, kitlelerin işlerin neden böyle olduğu ve bu konuda ne yapılması gerektiğine dair bilimsel bir anlayış kazanmasının, kitlelerin giderek komünizme nasıl ulaşılacağına ilişkin “devrimci teorideki önemli soruların” ve bu süreç boyunca mücadele içinde komünist olmalarının önünde engeldir.

Mesele şu ki, Avakian hakikat arayışının niteliksel olarak daha verimli bir şekilde devam ettirilebileceği yeni bir çerçeve sağlamıştır. Ve bu, Marksizm biliminin temeli üzerine inşa edilen ve daha da geliştiren bir çerçevedir. Yeni sentez ile her komünist -devrimin can sıkıcı sorunları, komünizme geçiş vb- ile gerçekten yüzleşmek ve kitleleri buna dahil etmek zorundadır. Buna bizi iki büklüm yapan hakikatler de dahildir. Bunlar yapılmadan nereye gideceksiniz?

Bunu yapmamak kesin olarak saplanıp kalmak demektir. Mike Ely’nin çerçevesi ve onun ekonomizm ve revizyonizminin mantığı bu yeni sentezle çatışmaktadır. Onun gitmek istediği yolda bilimsel komünizm adeta bir yükür ve afroz edilmiştir. Mike Ely, devrimin ve komünizmin ruhuna enerji verecek “yaratıcı pratik” ile başlamak ve bu yörüngeyi kat etmek istiyor; bununla birlikte her ne kadar kendisi bunu rasyonelleştirmeye çalışsa da yer yer bunu geçmişin dini-dogmatik bir şekilde savunulması ile yapıyor. Yeni sentezde yoğunlaşan canlı hayat dolu bir komünizm ve devrim, ekonomizm açısından son derece elverişsizdir ve Dokuz

Mektup'un özü de zaten budur. Mike Ely, yeni sentezin etkileşime geçmemesi için -kesin olarak toplumda gelişme sağlayacak canlı, maddi ve rehber bir güç olmaması için- sonuna kadar savaşıacaktır; çünkü yeni sentez onun acınası ve cılız revizyonizm ve ekonomizminin ne olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Bununla birlikte teslimiyetçiliğinin her türlü entelektüel ve teorik gerekçesini yıkıp parçalamaktadır. Yeni sentez, GERÇEK bir devrim ve komünizm meselesini kökten farklı -hem vizyoner, hem de uygulanabilir- bir gelecek vizyonuyla tekrar sahneye koymaktadır.

Ve şu sorusuna gelirse; “Yaşayan devrimci önderlerin kendi fikir ve yöntem ‘paketlerini’ Marksizmin kapsamlı yeni gözden geçirilmiş biçimleri şeklinde bir bütün olarak sunmalarını kabul etmeli miyiz?” [Mektup 6] (Vurgu eklenmiştir) Mesele devrimci önderlerin yaşayıp yaşamaması değil, bu önderlerin savundukları şeyin doğru olup olmadığı ve genel olarak bilimin canlılığına ve komünizmin gelişen sentezine katkıda bulunup bulunmaması olmalıdır. Bob Avakian'ın katkıları bunu açıkça gösteriyor. Ancak Bob Avakian'ın halen hayatta olması ve komünist çalışmanın kalitesini devam ettirmesi kesinlikle çok iyi bir şeydir; devrimci değişim arayan herkes bu çalışmalarla derin bir şekilde ilgilenmeli, bununla cebelleşmeli, onu geniş çapta duyurmalı ve yetenekleri doğrultusunda onu savunmaya devam etmelidir. Bunu dünya halklarına sunuyoruz.

SONUÇ

Burada Dokuz Mektupta yoğunlaşan çizginin kilit sorunlarına, Bob Avakian'a ve DKP'ye yönelik saldırılarına, kitlelere komünist devrimi getirmeye adanmış bu ülkedeki tek gücün çizgi ve pratiğine dair toplumun kafasını karıştırma noktasındaki “haddini bilmezliğine” odaklandık. Partinin çizgisi ve pratiğine dair tüm hatalı tanımlamaları ve çarpıtmaları ya da Mike Ely'nin savunduğu tüm hatalı düşünceleri burada ele almadık. Böylesi bir iş, kimsenin yazmak veya okumak için zamanını boşa harcamak istemeyeceği türden bir kitabı gerektirir! (Bununla birlikte, Bob Avakian'ın çalışmalarının derinlikli bir şekilde incelenmesini ve bununla ilgilenilmesini herkese tavsiye ediyoruz.)

Ancak bitirmeden önce, Mike Ely'nin DKP tarihine ilişkin “kısmen doğrular ve kısmen yanlışlar” içeren “göreceli gerçeğini” yayınladığını yinelemek istiyoruz ki, bu tam da aşağıda

eleştirdiğimiz ilkesiz bir faaliyettir:

“DKP tarafından yetkilendirilmeyen, ancak DKP hakkında içeriden bilgi “ifşa ettiğini” iddia eden her kim olursa, bu eylemiyle kendisini en azından fazlasıyla sorumsuzca hareket eden biri olarak ortaya koyar. Bunun da ötesinde, DKP ve/veya komünist hareket içindeki diğerleri hakkında yapılan dedikoduları, söylentileri ve çarpıtmaları yaymak, bunu yapan her kim olursa olsun o kişiyi tamamen dürüst olmayan ve son derece ilkesiz biri yapar. Hayat ne kadar gelişirse bu tür şeyleri yapan insanların oportünist karakteri de o kadar açığa çıkacaktır.” [“İlke ve Standartlarla İlgili Konular”]

Devrimden vazgeçmeyen herkes -ve aslında ilkeli olan insanlar- bu Dokuz Mektup projesine öfkelenmiştir ve öfkelenmelidir de. İzlediği yöntemi kendi çizgisini yansıtmaktadır ve kapitalizm/emperyalizmin temel çelişkisinin proleter devrimi gerektirdiği gerçeği; Leninist devlet anlayışı ve proletarya diktatörlüğüne duyulan ihtiyaç, öncü bir partiye duyulan ihtiyaç; Mao’nun sosyalizm altında sınıf mücadelesi anlayışı; burjuva hakkının dar ufkunun ötesine geçme ihtiyacı; ve insanlığı komünizm hedefine doğru ilerletmek için gerekli olan bir bilim olarak Marksizm görüşü gibi ilkeler tarafından -kusurlu veya modası geçmiş bir şey olarak- bir kenara atılması kesinlikle uzun sürmeyecektir. Aslında şimdi bile önceden belirttiğimiz üzere bu Dokuz Mektupta bu ilkelerden herhangi biri hakkında neredeyse sifıra yakın değerlendirme bulunmaktadır. Tam aksine şunu öğreniyoruz; “[Teorik duruşumuzla ilgili olarak]: Zor koşullar altında savaşabilmek için acımasızlığı ve kurnazlığı bir kenara atmamız gerektiğini öğreniyoruz. Varoluşumuzun önceki biçimlerindeki yüklerimizden ve karmaşalardan kurtularak, böylece hafif bir şekilde seyahat edebileceğiz. Nihai hedefimize doğru gelişime hizmet edecek kararlı muhalefete yönelik aletleri kesinlikle korumalıyız. Onları canlı bir komünist uyuma entegre etmeliyiz.” Ve ardından... “Teorimizi uygularken ve geliştirirken yeni ve büyük bir eylem projesi başlatmamız gerekiyor.” [Mektup 9]

Komünizmin yokluğu temelinde ne tür bir yeni ve yaratıcı “komünist uyumun” ortaya çıkacağını merak etmeye lüzum yok!!! Ya da Mike Ely’in komünizmi, açıkça “acımasızlık ve kurnazlık [!]” duygusuna göre işe yarayan şey olarak yeniden tanımlayıp, acil hedeflerin önündeki ilkeleri bir kenara atmasına ne demeli? Hayır teşekkürler!! İnsanlık tarihinde, yeni bir proleter devrim

dalgası ortaya koyma ve komünist ideolojinin gelişmesi ve etkileşime geçmesi için büyük bir ihtiyacın ortaya çıktığı bir anda, Bob Avakian'ın bu meydan okumayı üstlenmesi ve daha iyi nasıl yapılacağına dair can sıkıcı meselelere büyük miktarda bilim getirme sorumluluğunu üstlenmesinden dolayı oldukça şanslıyız. Kendisinin de belirttiği gibi, “bir yanda sosyalist toplum ve daha geniş anlamda uluslararası komünist hareketin önceki deneyimlerinin, diğer yanda bu deneyimin çeşitli tür ve farklı açılardan eleştirilmesinin bir sentezi” [DYİK, 1.Bölüm] ile tüm bunlar yeniden ifade edilip yeniden kombine edilmektedir, ve bu durum bizlere şu anki proleter devrimin yeni bir aşamasını destekleyebilecek çok daha bilimsel bir çerçeve sağlamaktadır. Yapılacak çok iş var, inisiyatif için bol bol alan var ve yeni sentez kitleleri yeni zirvelere doğru çıkmaya yönlendirmektedir. Bunu ne kadar benimsersek, devrimin sorunlarıyla mücadele eden bir bilim insanları ekibi gibi hareket edersek ve bu projeye giderek daha fazla kitleyi dahil edersek dışarı çıkıp dünyayı değiştirmek için de o kadar özgür olacağız.

Devrim yapma konusunda ciddi olan herkes bu işe girişmeli, dünyanın diğer yerlerindeki yoldaşlarla birlikte komünizmi ve devrimi dünyaya getirmek için Partimizle birlikte çalışmalı ve devrimin gücünü inşa etmelidir.

İnsanlığın devrime ve komünizme ve uluslararası mücadelenin bir parçası olarak bu ülkede bunu öne çıkaracak bir önderliğe ihtiyacı var - bunun kitlelere duyurulması ve halkın devrim yapma sürecine dahil olması için gerekli yollar bulunmalıdır ki, bu da Partimizin kendini adadığı ve üzerinde çalışmaya devam edeceği bir şeydir.

Mike Ely'a ve onun oportünist projesini benimseyenlere cevaben Lenin'in konuyla oldukça ilgili olan şu sözleri yankılanmaktadır:

“Kaynaşmış bir grup halinde, sarp ve zorlu bir yolda birbirimizin ellerine sıkı sıkıya sarılmış olarak ilerliyoruz. Düşman tarafından her yandan sarılmış durumdayız ve bunların ateşi altında hemen hemen hiç durmadan ilerlemek zorundayız. Özgürce benimsediğimiz bir kararla, düşmanla savaşmak amacıyla, daha başında kendimizi tek başına bir grup olarak ayırdığımız için ve uzlaşma yolu yerine mücadele yolunu seçmiş olduğumuz için bizi suçlayan kimselerin bulunduğu yakınımızdaki bataklığa çekilmemek amacıyla birleşmiş bulunuyoruz. Ve şimdi aramızdan bazıları şöyle bağırmaya başlıyorlar: Gelin bataklığa gidelim! Ve onları ayıplamaya

başladığımız zaman da karşılıkları şu oluyor: Ne geri insanlarsınız! Sizi daha iyi bir yola çağırma özgürlüğünü bize tanımamaktan hiç utanmıyor musunuz? Evet beyler! Yalnızca bizi çağırmakta değil, istediğiniz yere, hatta bataklığa bile gitmekte özgürsünüz. Aslında bize göre sizin gerçek yeriniz bataklıktır, oraya ulaşmanız için size her türlü yardımı yapmaya da hazırız. Yeter ki ellerimizi bırakın, yakamıza yapışmayın ve o büyük özgürlük kelimesini kirletmeyin, çünkü biz de dilediğimiz yere gitmekte “özgürüz”, yalnızca bataklığa karşı değil, yüzlerini bataklığa doğru çevirenlere karşı da savaşmakta özgürüz!” [Ne Yapmalı?]

Okuma Önerileri

Bob Avakian'ın Makale ve Kitaplarından:

- “Devrim Yapmak ve İnsanlığı Kurtarmak”, revcom.us sitesinde mevcut.
- “Sosyalizm ve Komünizm Üzerine Görüşler: Kökten Farklı Bir Devlet, Kökten Farklı ve Çok Daha Büyük Bir Özgürlük Vizyonu”, revcom.us sitesinde mevcut.
- “Komünist Devrimin Temeli, Hedefleri ve Yöntemleri”, revcom.us sitesinde mevcut.
- “Diktatörlük ve Demokrasi, ve Komünizme Sosyalist Geçiş”, revcom.us sitesinde mevcut.
- “Başka Bir Yolu Öne Sürmek”, revcom.us sitesinde mevcut.
- **Aklın Özgürleşmesi ve Dünyanın Kökten Değiştirilmesi İçin: Tüm Tanrılardan Kurtulun!*
- **Sanat, Kültür, Bilim ve Felsefe Üzerine Gözlemler*
- **Sahte Komünizm Öldü... Yaşasın Gerçek Komünizm!* [İkinci baskıya ek olarak: *Demokrasi: Her Zamankinden Daha Fazlasını Yapabiliriz ve Bundan Daha İyisini Yapmalıyız*]
- **Ike'den Mao'ya ve Ötesine: Anaakım Amerika'dan Devrimci Komünistliğe Yolculuğum*
- **Marksizm ve Geleceğin Çağrısı: Etik, Tarih ve Politika Üzerine Sohbetler* [Bill Martin ile birlikte yazılmıştır]
- **Demokrasi: Neden Daha İyisini Yapamayalım ki?*
- **Dehşet Bir Son mu, Yoksa Dehşete Bir Son mu?*
- **Dünyayı Fethetmek mi? Enternasyonal Proletarya Buna Zorunlu ve Muktedirdir*, revcom.us sitesinde mevcut.

İlgili Diğer Çalışmalar:

- *Ne Yapmalı?*, Lenin (Toplu Eserler, Cilt 5)
- *Devlet ve Devrim*, Lenin (Toplu Eserler, Cilt 25)
- *İkinci Enternasyonal'in Çöküşü*, Lenin (Toplu Eserler, Cilt 21)

Referanslar:

[1] “Yoldaşlarımıza Dokuz Mektup: Avakian’ın Yeni Sentezinin Ötesine Geçmek” Kaynak için bkz:

<https://revcom.us/a/polemics/NineLetters.pdf>

[2] Okurlara orijinal kaynağa gitmelerini ve komünist teori ve pratiğin gelişiminde bu çalışmanın ayırım çizgisi oluşturan doğasını ve mevcut konularla bağlantısını daha iyi anlamaları için Lenin’in *Ne Yapmalı?* eserini okumalarını öneriyoruz.

[3] Bkz: revcom.us, sayı #122, 9 Mart 2008

[4] Lenin, bunu 1917 ve öncesinde yazdığı birkaç denemede tartışır. Kitleler “harekete önyargılarıyla, gerici fantezileriyle, zayıflıklarıyla ve hatalarıyla” gelecektir ve “devrimin sınıfsal bilince sahip öncüsü” tüm bunları burjuvazinin devrilmesine yönlendirme zorluğuyla karşı karşıya kalacaktır.

[5] Bkz. “Devrimci Oryantasyonun Bazı Önemli Noktaları - Çocukça Duruşa ve Devrimin Bozulmasına Karşı” sayı 102, 23 Eylül 2007, revcom.us adresinde mevcuttur.

[6] Bkz, *Ne Yapmalı?*

[7] Bkz, *Ne Yapmalı?*

[8] *Ne Yapmalı?*, DYİK 2.Bölümde ayrıca alıntılanmıştır.

[9] Bkz. “ABD Birliklerini Niçin Destekleyemezsiniz?” revcom.us, sayı # 121, 24 Şubat 2008

[10] DKP, ABD’nin önceli olan Devrimci Birlik (Revolutionary Union)

[11] *Ejderhaların Hasadı İçin: “Marksizmin Krizi” ve Marksizmin Gücü Üzerine. Şimdi Her Zamankinden Daha Fazla. “Leninizm: Temel bir sapma mı, yoksa kesin bir ilerleme mi?”*, DKP Yayınları 1983, s. 57-99, özellikle s. 74- 81.

[12] Okuyucuya ayrıca DYİK 2.Bölümdeki “Engellerin ve Sınırlamaların Üstesinden Gelinmesi. Bütün Pozitif Faktörlerin Seferber Edilmesi” başlıklı bölümü incelemelerini öneririz. Avakian burada, Katrina Kasırgası ile ilgili olarak Partimizin çalışmalarının eleştirel bir şekilde özetlenmesi ve sorgulanması için çağrıda

bulunmaktadır.

[13] Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 8 Ağustos 1966'da kabul edilen "Büyük Proleter Kültür Devrimi Hakkında Karar"a atıfta bulunan 3. Mektuptan alınmıştır.

[14] "4 Bütünler" şunu ifade eder: "Bütün sınıfsal ayrımlarının, bu sınıfsal ayrımlarının temelini oluşturan bütün üretim ilişkilerinin, bu üretim ilişkilerine karşılık gelen bütün toplumsal ilişkilerin ortadan kaldırılması ve bu toplumsal ilişkilere karşılık gelen bütün fikirlerin devrimcileştirilmesi anlamına gelir." Avakian'ın Marx'tan yaptığı alıntı için [DYİK 1. Bölüm]

[15] "Devrime dair çocukça tavırlara ve çarpıtmalara karşı, devrimci yönelimin bazı hayati noktaları" - DYİK 2.Bölümden alıntılanmıştır, revcom.us sitesinde mevcuttur.

[16] "Devlet ve Devrim", Lenin, *Toplu Eserler*, Cilt 25, s. 405

[17] Marx'ın tam sözü şu şekildedir: "Din-dışı eleştirinin temelini şu oluşturuyor: insanı yapan din değil, dini yapan insandır. Yani din, henüz kendine erişmemiş ya da çoktan yitirmiş bulunan insanın sahip olduğu kendinin bilinci ve kendinin duygusunu oluşturuyor. Ama insan, dünyanın dışında herhangi bir yere çekilmiş soyut bir öz değil. İnsan, insanın dünyası, devlet, toplum anlamına geliyor. Bu devlet, bu toplum, dünyanın tersine çevrilmiş bilinci olan dini üretiyor, çünkü kendileri alt üst olmuş bir dünya oluşturuyor. Din bu dünyanın genel teorisini, onun ansiklopedik özetleme kitabını, onun halksal biçimdeki mantığını, onun tinselci point d'honneur'ünü [onur sorununu], kendinden geçmesini, ahlaksal onaylanmasını, görkemli tamamlayıcısını, teselli ve aklanmasının evrensel temelini oluşturuyor. Din insanal özün doğaüstü gerçekleşmesini oluşturuyor, çünkü insanal öz gerçek gerçekliğe sahip bulunmuyor. Öyleyse dine karşı savaşım vermek, dolaylı olarak dinin tinsel aramasını oluşturduğu dünyaya karşı savaşım vermek anlamına geliyor. Dinsel üzüntü, bir ölçüde gerçek üzüntünün dışavurumu ve bir başka ölçüde de gerçek üzüntüye karşı protesto oluyor. Din ezilen insanın içli ezgisini, kalpsiz bir dünyanın sıcaklığını, tinin dıştalandığı toplumsal koşulların tinini oluşturuyor. Din, halkın afyonunu oluşturuyor." - *Hegel'in Hukuk Felsefesinin Eleştirisi* giriş kısmı, 1844. Mektup 5'te alıntı yapılmıştır.

[18] Ve eğer Ely bunun daha yeni yazıldığını iddia ediyorsa, ona yalnızca Avakian'ın din üzerine iki konuşma kaydını değil, aynı zamanda Avakian'ın *Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: Ahlaka İhtiyacımız Var ama Geleneksel Ahlaka Değil*, Banner Press, 1998 kitabını incelemeye davet etmek gerekiyor.

[19] *Revolutionary Worker*'ın 9/11 saldırılarının ardından yayınladığı başyazı, kendiliğinden ve devasa bir yurtseverlik ve emperyalizm yanlısı rüzgara gerçekten karşı çıkmanın önemli bir örneği olmuştur: "ARANIYOR: GÜÇLÜ BİR SAVAŞ KARŞITI HAREKET" (2 Aralık 2001). Bu çağrı tam da ABD'nin saldırıya uğradığı sırada, bu duygulara karşı çıkmanın ve insanları dünyanın dört bir yanındaki ABD saldırganlığına karşı koymanın çok zor

olacağı şeklindeki “geleneksel akıl” karşısında yapılmıştır. Ve Mike Ely’nin da iyi bildiği gibi DKP, *Vicdan Beyanı* ve *Bizim Adımıza Değil* hareketini başlatmak için diğerleriyle birlikte çalışmaya devam etmiştir.

[20] Bkz: revcom.us, sayı #108, 11 Kasım 2007

[21] “Pragmatizm, kısa vadeli bile olsa işe yarayanın doğru ve iyi olduğu, işe yaramayanın ise kusurlu ve iflas ettiği fikridir.” – *Tüm Tanrılardan Kurtulun!* Insight Press, 2008, s. 109

[22] Mike Ely, DKP’deki “dogmatizm” suçlamasıyla Dokuz Mektubu kaleme almıştır. Şimdi, bir düzeyde (DKP’nin takdir edemeyecek kadar “dogmatik” olduğu kitlelerin dini inançlarına yönelik şevkli savunması ve yaltaklanması dışında) bu “dogmatizm” terimiyle ne demek istediğini asla açıklamadığı söylenmelidir. Mike Ely için “dogmatizm” teriminin komünizm ve onun temel ilkeleri için bir yer tutucu olarak hizmet ettiğine ve komünizm için çok yönlü mücadele ettiğine inanmaya başladık. Öncü partilerle aynı fikirde olmayan bir anarşist için “dogmatizm” belki de Partinin önderliğe sahip olma ısrarıdır. Kimlik siyasetinden veya milliyetçilikten etkilenenler için DKP’nin “dogmatizmi”, hepimizin kendi doğrudan baskı tecrübemizin ötesine geçilmesi ve tüm insanlığı özgürleştirmek için bir mücadeleyi kucaklaması gereken yönelim olabilir. Komünistlerin ABD’deki sendikal hareketin omurgasını oluşturduğu, onbinlerce hatta yüzbinlerce işçinin katıldığı gösterilere önderlik ettiği, bu “komünistlerin” Amerikan bayrakları dalgalandırdıkları 30’lu yıllardaki duruma özlem duyanlar için DKP’nin ekonomizmden kopuşu, örgütlü işçilerin çoğuna “yabancı” gelen enternasyonalizmi, ve devrime doğru direnişi ortaya koyması “dogmatizm” olarak görülebilir. Mike Ely öyle bir şekilde yazıyor ki, birbiriyle çelişen bu eğilimlerden herhangi birinin destekçisi onun büyük şemsiyesi altında kendini iyi şekilde karşılanmış hissedebilir.

[23] Aşağıdaki alıntı DYİK 1.Bölümdendir ve yeni sentezin bir özetidir:

“Bu yeni sentez, felsefi, ideolojik ve siyasi boyutlarıyla bir yandan komünist hareketin ve sosyalist toplumun şu ana kadarki deneyimlerinin pozitif boyutlarının bir araya getirilip yeniden şekillendirilmesini, diğer yandan da bu deneyimin negatif boyutlarından öğrenilmesini içerir. Amaç, bu şekilde sadece devrim yapmak ve iktidarı ele geçirmek için değil, aynı zamanda sosyalist toplumda halk kitlelerinin ihtiyaçlarının ve toplumun maddi gereksinimlerinin karşılanması, geçmişin derin yaralarının üstesinden gelinmesi ve eş zamanlı olarak da dünyadaki devrimci mücadelelerin desteklenmesi ve dünya sahnesi ile dünya mücadelesinin, genel anlamıyla en temel ve en önemli olanlar olduğu düşüncesi üzerinden hareket edilmesi için gerekli olan, daha derin ve daha sıkı köklere sahip bir bilimsel yönelim, yöntem ve yaklaşıma sahip olmaktır – bu süreçte eş zamanlı olarak, niteliksel olarak insanların kültürel ve entelektüel ihtiyaçlarının ifadesine daha fazla yer açmak, daha geniş anlamda anlaşılacak ve bilim, sanat, kültür ve entelektüel yaşam alanlarında keşif ve deneyimin daha çeşitli ve zengin bir süreç olmasını sağlamak, farklı fikirlerin ve düşünce akımlarının ve bireylerin “sivil toplumda ” devletten bağımsız olarak etkileşimde bulunabilmesi için gerekli alan da dâhil

olmak üzere kişisel girişimi, yaratıcılığı ve birey haklarını korumak mümkün olabilmeli, tüm bunlarla birlikte, bütün bunların genel işbirliğiyle ve kolektif bir çerçevede ve devlet iktidarı devam ettirilmeli ve ülke içinde ve dünya genelinde proleter devrimin çıkarlarına hizmet eden devrimci bir devlet iktidarı olarak daha fazla geliştirilirken, bu devlet ekonomideki ve genel olarak toplumdaki öncü ve merkezi unsur iken, dünya çapında komünizme geçilmesiyle devletin nihai olarak ortadan kaldırılması ilerlemesine doğru çok önemli bir aşama olarak devletin kendisi önceki tüm devletlerden radikal biçimde farklı olan bir şeye dönüştürülmelidir. İşte yeni sentez tüm bunlar için gerekli yönelim, yöntem ve yaklaşımı sunmaktadır.” DYİK, 1.Bölüm

[24] “Marksistler, evrenin mutlak ve genel gelişim sürecinde, her bir belirli sürecin gelişiminin göreceli olduğunu ve bu nedenle, mutlak gerçeğin sonsuz akışında insanın herhangi bir gelişim aşamasında belirli bir süreç hakkındaki bilgisinin yalnızca göreceli hakikat olacağını kabul eder.”

[25] Örneğin, “Devrim Yapmak ve İnsanlığı Kurtarmak”, 1.ve 2. Bölümler; 7 *Konuşma*. bobavakian.net sitesinde mevcuttur.

[26] Örneğin, “Diktatörlük ve Demokrasi, ve Komünizme Sosyalist Geçiş”, revcom.us sitesinde mevcut.

[27] Örneğin, “Siyahi Halka Yönelik Baskı ve Bütün Baskıya Son Vermek İçin Devrimci Mücadele” yazı dizisi, revcom.us sitesinde mevcut.

[28] Örneğin, *Demokrasi: Neden Daha İyisini Yapamayalım ki?*, Banner Press, 1986. *Demokrasi: Her Zamankinden Daha Fazlasını Yapabiliriz ve Bundan Daha İyisini Yapmalıyız – Sahte Komünizm Öldü... Yaşasın Gerçek Komünizm!* DKP Yayınları, 2004 (ikinci baskıda ek olarak yer almaktadır); “Komünizm & Jeffersoncu Demokrasi” 7 *Konuşma*’dan biridir ve bobavakian.net sitesinde yer almaktadır.

[29] Örneğin, *Aklın Özgürleştirilmesi ve Dünyanın Kökten Değiştirilmesi İçin: Tüm Tanrılardan Kurtulun!*, Insight Press, 2008. “Yaklaşan İç Savaş ve Günümüzde Devrim İçin Yeniden Kutuplaşma” revcom.us sitesinde mevcut.

[30] Örneğin, “Yükseklere Ulaşmak ve Güvenlik Ağı Olmadan Uçmak”, revcom.us sitesinde mevcut.

[31] Örneğin, “Marksizm vs. Anarşizm”, revcom.us sitesinde mevcut.

[32] Örneğin, *Sanat, Kültür, Bilim ve Felsefe Üzerine Gözlemler*, Insight Press, 2005

[33] Örneğin, *Marksizm ve Geleceğin Çağrısı: Etik, Tarih ve Siyaset Üzerine Sohbetler*, Open Court Publishing Co., 2005.

[34] Örneğin, “Proleter Demokrasisi ve Proletarya Diktatörlüğü Üzerine – Topluma Önderlik Etmede Kökten Farklı Bir Görüş”, revcom.us sitesinde mevcuttur.

[35] Örneğin, “Devrim Yapmak ve İnsanlığı Kurtarmak”, 1.ve 2. Bölümler; “Komünist Devrimin Temeli, Hedefleri ve Yöntemleri” revcom.us sitesinde mevcuttur.

[36] Burada, Mike Ely’in artık aşına olunan ve usandıran oportünistçe alıntıları kesip biçme yöntemine bir kez daha işaret etmek gerekiyor. Mike Ely, Bob Avakian’ın anılarında *-Ike’den Mao’ya ve Ötesine: Anaakım Amerika’dan Devrimci Komünistliğe Yolculuğum* içinde- “kült” hakkında söylediklerini aslında çarpıtıyor. Bob Avakian’ın etrafında bir “kişilik kültü” olup olmadığı konusunda bir muhabir tarafından sorululan soruya esprili bir şekilde “Umarım öyledir, çünkü bir tane oluşturmak için çok çalışıyoruz.” cevap verir. Ve sonrasında (Ely cümleyi ortasından keser) hemen şunu söyler; “Bu esas meseleye gelmenin provokatif bir yoluydu.” Sayfa 392-394 arasındaki bu bölüm, Bob Avakian’ın bir devrimci olarak rolünü ve sorumluluğunu nasıl kavradığına dair çok derin bir açıklama sunmaktadır.

[37] *Dehşet Bir Son mu, Yoksa Dehşete Bir Son mu?*, s. 212

[38] “İki Büyük Kamburu Aşmak: Dünyayı Fethetmek Üzerine İleri Düşünceler” Sonradan “Proleter Demokrasisi ve Proletarya Diktatörlüğü Üzerine - Topluma Önderlik Etmede Kökten Farklı Bir Görüş” içinde 9.Bölümde “Bireysel Önderler ve Toplumun ve Halkın En Geniş Çıkarları” başlığı ile *Revolutionary Worker* sayı #1222 içinde yayınlanmıştır. 14 Aralık 2003. revcom.us sitesinde mevcuttur.

[39] Bkz: revcom.us içinde “Önderler ve Önderlik Üzerine 1995 Önderlik Kararları”: “Bölüm I: Partinin Kitlelere Hizmet Etmek ve Devrim Yapmaktan Başka Bir Varlık Nedeni Yoktur” ve “Bölüm II: Devrimci Önderlik ve Bireysel Önderler Meselesine Dair Bazı Noktalar”